

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

המנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

ნომერი
(ხმშვან) №11 (397)
(5776)
2014

„הננו“

עיתון יהודי

בגרוה

რომ არა ბიძინა ივანიშვილი...

თითქმის ორი ათეული წელი გრძელდებოდა ძებნა იმ პიროვნებისა, ორგანიზაციისა, რომელიც წაქცევის, საბოლოო დაცემის პირას მდგარ ბეით ქნესეთის, ბოლო პერიოდში კი საქართველოს ებრაელთა დ. ბააზოვის სახ. ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ნაგებობას ხელს შეაშველებდა-აღადგენდა. ვის არ მიმართა საქართველოს ებრაელობამ, მუზეუმის ხელმძღვანელობამ: თბილისის მერიას, ბიზნესმენებს, ისრაელის ხელისუფლებას, საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესს, „მენორას“ ფურცლებზე მუზეუმის დირექტორის გივი ღამბაშიძის რამდენიმე პუბლიკაცია-წერილი, მიმართვა დაიბეჭდა. ამაოდ.

ბოლოს თითქოს იმედის სხივიც გამოჩნდა: 2004 წელს საქართველოს პრეზიდენტის ისრაელში ვიზიტის წინ – მიღებული იქნა მთავრობის გადაწყვეტილება ნაგებობის რეკონსტრუქციის თაობაზე. თბილისის მერიას თითქოს დღე-დღეზე უნდა დაეწყო რეკონსტრუქცია, მაგრამ...

ეს დაპირებაც ამაოდ აღმოჩნდა.

და ბოლოს ისევ იმ პიროვნებამ მიიღო ბრძნული, კეთილშობილური გადაწყვეტილება, რომელმაც საქართველოში, ძალიან ბევრი სასიკეთო საქმე გააკეთა – მრავალ ნაგებობას დაუბრუნა პირვანდელი სახე, მრავალი აღაშენა, - გამოჩინილმა მეცენატმა, ბიზნესმენმა ბიძინა ივანიშვილმა.

საქართველოს ებრაელთა დავით ბააზოვის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი არა რომელიმე ებრაელი ბიზნესმენის, გნებავთ, ბიზნესმენტა ჯგუფის, სწორედ ბიძინა ივანიშვილის ფინანსებით იქნა აღდგენილი. უზუნაესმა სწორედ მას გააკეთებინა ეს უკეთილშობილესი საქმე. რომ არა ბიძინა ივანიშვილის კეთილი ნება, ხვალ-ზეგეს ნაგებობა აგურ-აგურ იქნებოდა ასაკრები.

და აი, 2014 წლის 20 ოქტომბერს მუზეუმის რეკონსტრუირებული, ფაქტიურად კი ფერფლისაგან აღმდგარი შენობა, გაიხსნა.

შენობის გახსნისას გულთბილი სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა**: „მსოფლიოში არ არსებობს ორი ერის ძმობის ისეთი მაგალითი, როგორც ქართველთა და ებრაელთა შორისაა. სწორედ საქართველოში გაჩნდა და დამკვიდრდა, ერთი შეხედვით, თითქოს სრულიად შეუსაბამო, მაგრამ დღეს უკვე ყველასთვის შესისხლბორცებული ცნება - „ქართველი ებრაელი“. ებრაელები ყოველთვის აქტიურად მონაწილეობდნენ საქართველოს აღმშენებლობაში, ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში. ისინი ქმნიდნენ და იზიარებდნენ ქართულ კულტურას, ემსახურებოდნენ საქართველოს, მაგრამ არასოდეს დაუკარგავთ თვითმყოფადობა. ჩვენს ქვეყანაში ისინი არასოდეს დამდგარან ასეთი არჩევანის წინაშე და სწორედ ამიტომაც ასე ორგანულად შეერწყნენ ჩვენს ხალხსა და გარემოს. ეს ურთიერთობები, ეს მეგობრობა ფასდაუდებელი მონაპოვარია. სასიხარულოა, რომ ამ მეგობრობასა და სიყვარულს მრავალი წლის წინ საქართველოდან წასული ებრაელებიც ინახავენ და უფრთხილდებიან. ისინი ისრაელშიც აგრძელებენ ქართული კულტურის პოპულარიზაციას. როგორც ამბობენ, ამით მეორე სამშობლოსთან კავშირსაც ინარჩუნებენ“, - მუზეუმის გახსნის ცერემონიაზე გულთბილი სიტყვები წარმოთქვეს ბიზნესმენმა და მეცენატმა ბ-მა **ბიძინა ივანიშვილმა** და საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ **დავით უსუფაშვილმა**.

ახლა საქმე მუზეუმის თანამშრომლებზეა – მათ თავიანთი ჭეშმარიტად მეცნიერული, კეთილსინდისიერი შრომით უნდა დაადასტურონ ამ დიდი ამავისადმი პატივისცემა.

ბენიამინ ნეთანიაჰუ ქართველ და ებრაელ ხალხს 26 საუკუნოვანი მეგობრობის იუბილეს ულოცავს

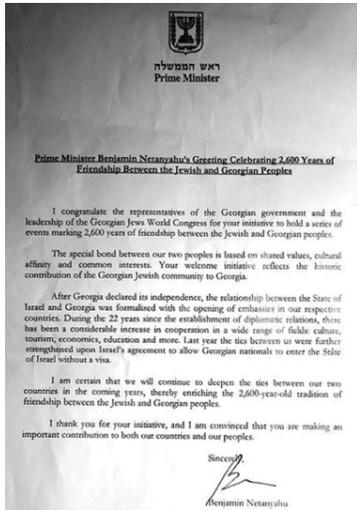
ისრაელის პრემიერ-მინისტრი, ბენიამინ ნეთანიაჰუ ქართველ და ებრაელ ხალხს 26 საუკუნოვანი მეგობრობის იუბილეს ულოცავს.

მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ნეთანიაჰუს მილოცვა პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ლარიბაშვილმა ისრაელის დელეგაციასთან გამართულ ოფიციალურ ვახშამზე მოისმინა.

„განსაკუთრებული ურთიერთობა ჩვენ ორ ერს შორის ეფუძნება საერთო კულტურულ ფასეულობებს. თქვენი ინიციატივა არის ხორცშესხმა ებრაული დიასპორის წვლილისა ქართველი ერისადმი. დარწმუნებული ვარ, რომ მომავალ წლებშიც გავაგრძელებთ თანამშრომლობის გაღრმავებას და ამით შევინარჩუნებთ 26 საუკუნოვან მეგობრობისა და ძმობის დიდ ტრადიციას“, - აღნიშნულია მილოცვაში.

პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა**, თავის მხრივ, ვახშამზე აღნიშნა, რომ საქართველოს ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ ისრაელთან მეგობრობა კიდევ უფრო განმტკიცდეს.

„ქართულ-ებრაულ ურთიერთობებს ღრმა ფესვები და დიდი ტრადიცია აქვს. ჩვენი ურთიერთობა დღესაც მჭიდროდ არის გადაჯაჭვული და ძალიან ძვირფასია ჩვენთვის. საამაყოა, რომ 26 საუკუნის წინ საქართველოს მიწაზე დაწყებული ჩვენი თანაცხოვრება და მეგობრობა სულ უფრო მყარდება. მსოფლიოში არ არსებობს ორი ერის ძმობის ისეთი მაგალითი, როგორც ქართველთა და ებრაელთა შორისაა. და ჩვენ მზად ვართ მეგობრობისა და ურთიერთობის ეს მაგალითი მთელ მსოფლიოს გავუზიაროთ“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

პრემიერ- მინისტრის შეხვედრა უცხოელ რაბინებთან

21 ოქტომბერს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი ევროპის ქალაქების მთავარ რაბინებს შეხვდა. შეხვედრაზე გახლდნენ მოსკოვის, ოდესის, ბრიუსელის, ჟენევის, დორტმუნდის, რომის და სხვა ქალაქების მთავარი რაბინები. პრემიერ მინისტრმა ვრცლად ისაუბრა მრავალსაუკუნოვან ქართულ-ებრაულ ურთიერთობაზე.

იუვალ ფუქსი — თბილისის სავატიო მოქალაქე

ისრაელის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში იუვალ ფუქსი თბილისობის დღესასწაულზე თბილისის სავატიო მოქალაქედ გამოაცხადეს. სურათზე აღბეჭდილია ის მომენტი, როცა თბილისის მერი დავით ნარმანია იუვალ ფუქსს სავატიო მოქალაქის მონმობასა და თბილისის სიმბოლურ გასაღებს გადასცემს.

ღირსეული წარსული ნათელი მოგავლისათვის წოდარ ფალავი (პარლაგაშვილი)

შალომ — საღამო თქვენდა!
„ჰაკარათ ჰაკოვ!“ — სიკეთის დანახვა, არდავინყება, მადლიერება — ეს რწმენა ებრაული რელიგიური მსოფლმხედველობის ერთ-ერთი ფუნდამენტალური პრინციპია და ისტორიით განმტკიცებული.

ღმ'ერთი იყოს თქვენი და ჩვენი ქვეყნების, ხალხების უანგარო მეგობრობის მფარველი!

ღმ'ერთი, რომელიც უკეთილშობილესი იერსახით შორეული გალაქტიკების წიაღში სუფევს და შესტკივა გული ყოველი მისი თაყვანისმცემელისთვის და ოდესმე, ვინდლო მისი ხიზლის (ებრ. ხიბა“ - „კეთილგანწყობა“, „სიყვარული“) ღირსი ჩვენც გავხდებით, თიხისგან ნაძერწი და თიხადქცეული არსებები, — სტუმრები ამა სოფლისა.

ჩვენი მეგობრობის ძირი სიკეთის ხილნარის ამონაყარია. დიახ — „ხის სიმალღე მინის ზემოდან კი არ იზომება, — ფესვებიდან!“

„ხემან ხენუმან ნაყოფიც ხენეში გამოიღოს“; ბუნებრივია, კეთილშობილი მცენარის ნაყოფი, თუნდაც მწკლარტე და უგემური იყოს, მარგებელია და ადამიანთა მოდგმის დაპურებაც ძალუძს.

21-23 ოქტომბერს, საქართველოში, თბილისში შეიმობენ (ღმერთის შეწვევით) ქართველთა და ებრაელთა მეგობრობის 26-საუკუნოვან იუბილეს. ეს იშვიათი ფენომენია მსოფლიოს ისტორიაში, სამაგალითო და ორივე ერისთვის საამაყო.

გულთხადი მადლობა საქართველოს მთავრობას, საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის მესვეურებს, საორგანიზაციო კომიტეტს და ყველას, ვინც ამ ისტორიულ ღონისძიებაში ძალ-ღონე მოიძია და ჩააქსოვა.

ნიუ-იორკის ქართველ ებრაელთა სალოცავთან არსებული შემოქმედებითი გაერთიანება „თარბუთი“ ამ ისტორიულ თარიღს უძღვინის სპეციალურ ალმანახს. მომზადების და, გამოცემისთვის გულწრფელ მადლობას ვუხდით ბატონოთარ სეფიაშვილს, ბატონ ირაკლი კრიხელს (უდიდესი შრომისა და ნაყოფისთვის), ყოველ მონაწილეს, „ისრაელის ცენტრს“, თსუ-ის ებრაული კულტურისა და იუდაიკის კაბინეტის ხელმძღვანელს აკად. გურამ ლორთქიფანიძეს და მის თანამშრომლებს — მეგობრული თანადგომისთვის და დახმარებისთვის; გამოცემის სპონსორებს.

თბილისში ზეიშია! — (წარმომადგენია „ირმების ქეიფი“ — ჯანსუღ ჩარკვიანი). ფიზიკურად ვერ ვესწრები, მენანება, გული მწყდება... მაგრამ თქვენსკენ მოდის...

შორიდან გეხვევით, გეფერებით!

აგერ, 43 წელია, საქართველოდან წამოვედი, მაგრამ მიუხედავად დროისა და სივრცობრივი ზღუდარებისა — ისტორია, წარსული, ბავშვობისა და ახალგაზრდობის წლები ეფემერული სიზმარივით არასდროს გახუნდება, — მითუმეტეს, თუ ადამიანს ხალასი და უშურველი ბუნება წინაპართა წიაღიდან მოსდგამს. დღესაც (ბავშვური სისპეტაკით) ძმური ურთიერთობა გვაქვს მე და ჩემს თბილისელ მეგობრებს: ჯიმი ჩარკვიანი, სოზარ აღნიაშვილი, ბარამ (ებრაულად — „ბარ-ამ“ — „ვაჟიშვილი ერისა“) ბარამიძე, ჯონდო ჯავახიშვილი; ნათელი სსოვნა ან განსვენებულია — რამაზ კიკნაძის, ალექსი ალექსიძის, იბესტი გურგენიძის, გია ქვიშვილის და სხვა (არ დამემდურეთ) მრავალი.

მართლაც, უცნაურია ებრაელი ხალხის ისტორია. ჰქონდათ ჟამი აღზევებისა და ჟამი ნგრევისა, დევნისა და გაბნევის მთელ დედამიწის ზურგზე („შენ — სისხლო ჩემო, სად არ დაღვრილო, შენ — სად არ გხვრება შავი ყორანი!“ — მუხრან მაჭავარიანი), აუნერელი, მაგრამ ნაწილობრივ მაინც აღწერილი ტანჯვა-წვალება. ისტორიულ სინამდვილეს შემორჩა მხოლოდ ის, ვინც თორასთან — რწმენასთან იყო მიკედლებული; თორასთან, რომელიც სამი ათას სამას წელზე მეტია მანათობელ

შუქურად მიუძღვის წინ ებრაელ ხალხს და მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში გაფანტულებს თითქოსდა ერთ მაგნიტურ ველად კრავს... („რა ხალხი ვყოფილვართ!“ — სიმხა ადარი-აჯიაშვილი).

ებრაელთა დიასპორაში ქართველი ებრაელები ერთ-ერთი ძირძველი თემია — ასაკი 2600 წელი (შეიძლება მეტიც... საზოგადოედ ეს თემა უაღრესად საყურადღებოა! „თუ არა დღეს, მაშ, როდის? თუ არა ჩვენ, მაშ ვინ?“). ლოგიკურია, რომ შემდგომში ემატებოდა მრავალი (ებრაულად „რავ“ - „ბევრი“) ტალღა, უამრავი დაბრკოლების გადალახვის შემდეგ ებრაელები საქართველოში მოვიდნენ — მოვიდნენ თორით („ორ“ — „სინათლე“), კულტურით („კოლ თორა“ — „ხმა თორისა“), ღმ'ერთის რწმენით („ისმინე, ისრაელი! უფალი, ჩვენი ღმერთი, არს უფალი ერთი“), თავიანთი ადათ (ებრაულად „ადათ“ — „სათემო-რელიგიური“) - წესებით; ჩამოაყალიბეს მრავალი ჯამაათი („ჯამი ათი“, — სხვა ერებიც ხმარობენ ამ სიტყვას, მაგრამ შინაარსი მხოლოდ ქართულად აიხსნება — ჯამი ათი კაცის — „მინიანი“ — ებრაული ნუსით საზოგადოების სტატუსისთვის მლოცველ მამაკაცთა მინიმუმი).

ქართველმა ხალხმა ძმურად მიიღო სტუმარი — ებრაელი ხალხი. გერი (ებრაულადაც — „გერი“) ვიყავით, — მაგრამ შვილივით ვგრძნობდით თავს, ადგილობრივად ვითვლებოდით — ვუფრთხილდებოდით როგორც საკუთარს, თანამოზიარე ვიყავით ქართველთა ისტორიული ბედისა. გმირულად დაღუპულ სამას არაგველთა შორის, ვინ იცის, რამდენი იყო 2600 წლის წინ არაგვისპირას დასახლებულ ებრაელთა შთამომავალი. ქართველ ძმებთან ერთად ვიღვნოდით ჭირშიც და ლხინშიც; ქართველი ებრაელი არასდროს ყოფილა მოღალატე. საქართველოს ისტორიაში არცერთი ასეთი შემთხვევა არ არის.

ალსანიშნავია ის, რომ: სინაგოგაში (სა-

ლოცავში), რომელ ქვეყანაშიც არ უნდა იყოს, რაბი (სულიერი მოძღვარი) ჯამათთან ერთად ლოცავს და წარმატებას უსურვებს ადგილობრივ ხელისუფლებას, სახელმწიფოს და შემდეგ „ერეც ისრაელს“ და იერუსალიმს, რომლის სიყვარულს ებრაელი გულით ატარებს.

ორი ათასი წლის მანძილზე ებრაელი „ნეფე“ თავისი პირადი ბედნიერების ზენიტში — საქორწილო რიტუალის ამბიონზე („ხუფა“-ზე, „ქეთუბის“ — ქორწინების ხელშეკრულების გაფორმებისას) დამაგვირგვინებელ ფრაზაში „დარბეული იერუსალიმის“ ხსოვნის ალსანიშნავად საჯაროდ ამსხვრევს ჭიქას (ან თევფს) და შეჭვიცავს:

„თუ დაგივიწყო, იერუსალიმ, მეც დამივიწყოს მარჯვენამ ჩემმა. აეკრას ენა ჩემი სასასა ჩემსას, თუ არ გაგისხენო, იერუსალიმ, არ მოგამალლო სათავეში ჩემი ლხინისა“. (ფსალმუნნი, 137)

წავიდნენ?! საქართველოს მშობლიური სიყვარული თან წაიღეს ისრაელში, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში; ნათელი მაგალითი: „ნიუ-იორკ ტაიმსი“, 1979 წ. 12 დეკემბერი — ვრცელი სტატია — „საქართველოს ებრაელთა განსაკუთრებული მდგომარეობა“.

იერუსალიმში, „იად ვა შემ“-ის („ხსოვნა და სახელი“) მუზეუმის ხეივანში თითოეული ხე ამა თუ იმ ადაიანის სახელზეა დარგული. ესენი არიან „ხასიდეი უმოთ ჰაყოლამ“ — „მსოფლიოს ხალხთა წმინდანები“, რომელთაც ამაგი მიუძღვით ებრაელებზე — განურჩევლად ეროვნებისა; სამაყაოა, რომ მათ შორის ქართველი თანამემამულენიც არიან.

გავიხსენოთ საბა კლდიაშვილის ისტორია — 1905 წ. ოფსა.

1920-იანი წლები... საქართველოს ახლადშობილი რესპუბლიკა... მენშევიკური მთავრობის ემიგრაცია საფრანგეთში. ცნობილი მეცნიერი ექვთიმე თაყაიშვილი, მთავრობის წევრი იოსებ ელიგულაშვილი, — საქართველოს ეროვნული საუნჯის სათუთედ მოვლა-პატრონობა, უმნიკვლოდ დაბრუნება სამშობლოში.

25 წლის წინათ, კანადელი ქართველი ებრაელი ომარ სეფიაშვილის (ნ.ხ.) და ქართველი მწერლის ჯანსუღ ღვინჯილიას (ნ.ხ.) ეპიზოდი.

რამდენიმე წლის წინათ, ნიუ-იორკში, ბუხარელ ებრაელთა თეატრალურმა დასამა — „ალორძინება“ დადგა ავ. ცაგარელის „ხანუმა“. ჩვენმა თანამემამულემ — მხატვარმა სოსო ჯინჯიხაშვილმა (ნ.ხ.) განახორციელა სპექტაკლის სცენოგრაფია, ძველი თბილისის თვალწარმტაცი — მხატვრული წარმოჩენა, რომელმაც ალტაცებაში მოიყვანა ათასობით მყურებელი

ამერიკაში, ისრაელში, ავსტრიაში. სოსომ უანგაროდ იტვირთა და პირნათლად შეასრულა ქართული კულტურის დესპანის მისია.

დიახ, ქართველი ებრაელი იყო და არის ღირსეული მოქალაქე საქართველოშიც და მის გარეშეც.

ალსანიშნავია ქართველ ებრაელთა კულტურული ცხოვრების უაღრესად მნიშვნელოვანი ეტაპები:

1918 წელს, თბილისში, ახალციხეელ ებრაელთა სალოცავთან გაიხსნა ებრაული სამოქალაქო სასწავლებელი. მის ბაზაზე 1924 წელს ჩამოყალიბდა 102-ე შრომის სკოლა (შვიდწლედ) — შემდგომ თბილისის მე-8 შრომითი სკოლა. სხვა კლასიკურ საგნებთან ერთად ისწავლებოდა ძველებრაული ენა, ებრაული ლიტერატურა და ისტორია. პედაგოგები: ნათან ელიაშვილი, გერცელ ბაზოვი, ა.კოკილოვი და სხვ.

ამ სკოლაში აღიზარდნენ — დედაჩემი ლეა ჩაჩანაშვილი-პარლაგაშვილი (ნ.ხ.) და მამიდა თამარ პარლაგაშვილი (ნ.ხ.). აქ სწავლობდნენ: მორის (მორდებს) დანიელოვი, გერშონ, შალვა და ისაკ მერგელიშვილები, გერცელ ჩაჩაშვილი, პაპა დავარაშვილი, სონია ზაგდადლიშვილი, ლიზა ბათოშვილი და სხვ. ისინი შემდგომშიც მეგობრობდნენ, ხშირად იკრიბებოდნენ ჩვენს ოჯახში, ამიტომ ჩემს მესხიერებაში დიდი პატივითაა ჩაბეჭდილი მათი სამაგალითო, ღირსეული და ნათელი ხსოვნა.

ეს სკოლა იქცა ნამდვილ კულტურულ-ეროვნული მოღვაწეობის ცენტრად. შეიქმნა საზოგადოება „თარბუთი“ („კულტურა“). იმართებოდა ლიტერატურულ-მუსიკალური საღამოები; გერცელ ბაზოვიმ ჩამოაყალიბა თეატრალური დასი „კადიმა“ — ცნობილი რეჟისორია — დოლო ანთაძის ხელმძღვანელობით; იდგებოდა პიესები კლასიკურ და ებრაულ თემებზე. ყოველი სპექტაკლი იყო ეროვნული ზეიმი.

1924 წელს ნათან ელიაშვილის და გერცელ ბაზოვის თაოსნობით გამოვიდა ლიტერატურულ-პუბლიცისტური გაზეთი „მაკაველი“ (მხოლოდ სამი ნომერი, — მეოთხე სტამბაშივე იქნა განადგურებული). ამავე პერიოდში გაუქმდა თბილისის აშქენაზ ებრაელთა ორი სინაგოგა.

როგორც ცნობილია (სხვა წყაროებთან ერთად, ნეტარსენებული შოთა ბოსტანაშვილის და ალექსანდრა გეგეჭკორის შრომებიდან), დღევანდელი ანტონ კათალიკოსის და აბესაძის ქუჩების არეალში იყო აშქენაზ ებრაელთა ორი სინაგოგა:

1. „ძველი“, 1877 წლიდან; 1886 წელს ამ ადგილზე გაშენდა სალოცავის ახალი ნაგებობა (დღევანდელი მისამართი: აბესაძის ქ. 10). შემდგომ მასში განთავსდა „საქლარბკომიტეტი“.

2. „ახალი“, რომელიც ფუნქციონირებდა 1887-1913 წლებში. მის ბაზაზე 1914-1918 წლებში ააგეს ე.წ. „გუმბათებიანი სინაგოგა“ (დღევანდელი მისამართი: ანტონ კათალიკოსის ქ. 3).

1931 წელს თბილისში (აბესაძის ქ. 10) „საქლარბკომთან“ გაიხსნა მუშა-მოსამსახურეთა კულტურის სახლი (ხელმძღვ. მენაშე იეხისკელაშვილი).

1932 წელს დაარსდა კულტბაზა, რომელსაც სათავეში ჩაუდგა ენერგიული და ნიჭიერი მორის დანიელოვი (შემდგომში საქ. დამს. ინჟინერი, ცნობილი პიბლიოგრაფი). ჩამოყალიბდა სხვადასხვა წრეები: დრამატული (ხელ. მ.იეხისკელაშვილი), ლიტერატურული (ხელ. გ.ჩაჩაშვილი), ეთნოგრაფიული (ხელ. მორდეს-მოტკე მამისთვალაშვილი), მხატვრული, მუსიკალური და სხვ.

კომპოზიტორ ი.ბარდანაშვილის გადმოცემით — ქართველ ებრაელთა ლოცვანი და საგლობლები პირველად 1930-იან წლებში მუსიკალურ ჩხირებზე ჩაიწერა მუსიკათმცოდნე პროფ. გრიგორ ჩხიკვაძემ სურამში ადგილობრივი ჯამათის წევრების შესრულებით. 1984 წლის ზაფხულში, ბათუმში ი. ბარდანაშვილს ჩაუწერია ებრაული საგლობლები

თბილისის ებრაული სკოლის მოსწავლეები: ცენტრში — ხახამ იაკობ ნათაშვილი და სკოლის ხელმძღვანელი ნათან ელიაშვილი

მორდებ (მოტკე) მამისთვალაშვილის მსრულებით (მოსე დანიელაშვილი — „მორდებ მამისთვალაშვილი — თბილისი, 1996 წ.)

გამოიცა „ლიტერატურული აღმანახი“. გაიხსნა მდიდარი ბიბლიოთეკა-სამკითხველო, ხოლო ეთნოგრაფიული სექციის ნაცვლად დაარსდა ქართველ ებრაელთა ისტორიის მუზეუმი (ეს იყო მშნლის წინათ — სიმბოლოურია!).

1933 წელს, შემოდგომას, კულტბაზის ინიციატივით ჩამოყალიბდა საქართველოს ებრაელთა მუზეუმის შექმნის საორგანიზაციო საბჭო, რომლის წევრები იყვნენ: პროფ. ალ.წერეთელი, დოც. გ.ჩიტაია, დოც. გ.წერეთელი, კულტბაზის ხელმძღვანელი მორის დანიელოვი, არონ კრიხელი, მოტკე მამისთვალაშვილი, კულიჯანოვი, იოსებ ქურჩიშვილი, დ.შაფთოშვილი და სხვ.

საბჭომ შეიმუშავა დებულება, დასახა ამოცანები. კულტბაზის მიერ შეგროვილი ისტორიული დოკუმენტების და მასალების ბაზაზე ამავე წელს, კულტურის სახლის შენობაში გაიხსნა საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი, მისი დირექტორი (დაარსებიდან 1933-1948 წ.წ.) იყო არონ კრიხელი (1948 წელს, ისრაელის სახელმწიფოს ჩამოყალიბებისას, მისალაცი ტელეგრამის გაგზავნისთვის მოხსნეს როგორც სიონისტი, დააპატიმრეს, გადაასახლეს 1954 წლამდე).

სამუზეუმო კადრების მომზადების მიზნით, მუზეუმთან ჩამოყალიბდა ასპირანტურის მსგავსი კურსები — სტიპენდიით.

მსმენელები იყვნენ არონ კრიხელი, მოტკე მამისთვალაშვილი, ლუბა ელიგულაშვილი, ილია პაპისმედოვი და სხვ.

ლექციებს კითხულობდნენ ცნობილი მეცნიერები: „აღმოსავლეთ ქვეყნების ისტორია“ — პროფ. ალ. წერეთელი, „საქართველოს ისტორია“ — პროფ. ნიკო ბერძენიშვილი, „ანტროპოლოგია“ — პროფ. გიორგი ჯავახიშვილი, „ზოგად ენათმეცნიერებაში“ — პროფ. კარპეზ დონდუა, „ზოგადი ეთნოგრაფია და მუზეუმისმცოდნეობა“ — აკად. გ. ჩიტაია, „ძველ ებრაული ენა“ — აკად. გ. წერეთელი. ხედავთ?! რა ხალხი ედგა მხარში მუზეუმს და მფარველობდა მას.

გ. ჩიტაიას ხელმძღვანელობით ჩატარდა კომპლექსური ექსპედიციები ებრაელებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში: ახალციხეში, ცხინვალში, ქარელში, კულაში, ბანძაში; სადაც ეცნობოდნენ ებრაელთა წარსულს და მიმდინარე მატერიალურ ყოფას; შეიძინეს მათი ყოფა-ცხოვრების ამსახველი ექსპონატები, დოკუმენტები. მათი დამუშავების შემდეგ, 1935 წელს მოეწყო პირველი საანგარიშო გამოფენა კულტურის სახლის ორ დიდ დარბაზში. გამოფენამ ფართო საზოგადოების ყურადღება, მონონება დაიმსახურა და ახალ შენობაში გადასვლამდე იარსება.

1936 წელს საქლარბკომი ლიკვიდირებულ იქნა; მუზეუმი გადავიდა განსახკომის გამგებლობაში. საქლარბკომის დირექციის ყოფილი შენობა გადაეცა მუზეუმს, დაიწყო მისი რეკონსტრუქცია — ე.წ. „გუმბათოვანი სინაგოგა“ (დღევანდელი მისამართი: ანტონ კათალიკოსის ქ. 13)

1937 წელს მოეწყო გამოფენა 4 დარბაზში. დამთავლიერებელი ეცნობოდა საქართველოს ებრაელთა რევოლუციამდელ და საბჭოთა პერიოდების ზოგიერთ ეპიზოდს და ასპექტს. ამის შემდეგ მუზეუმი შეუდგა „შრომების“ გამოცემას.

1940 წელს, ნ. ბერძენიშვილის, შ. ჩხეტიას, ს. იორდანაშვილის აქტიური დახმარებით მუზეუმმა გამოსცა თავისი „შრომების“ პირველი ტომი.

აქ სიამოვნებით მინდა წარმოვიდგინოთ ამონაწერი ილია პაპისმედოვის წიგნიდან „ნანახი, მოსმენილი, განცდილი“ (რომელიც, მისმა სიძემ — ბატონმა ოთარ სეფიაშვილმა მისახსოვრა) — 1986 წ. თელ-ავივი; გვ. 273:

„1940 წელი, ოქტომბერი. მუზეუმის დირექციამ დაამავალა „შრომების“ ერთი ეგზემპლარი პირადად გადაეცა სასიქადულო ქართველ მეცნიერ ივანე ჯავახიშვილისთვის... სიხარულს ვერ ვფარავდი. იმავე დღეს მივაპურე საქართველოს

სახელმწიფო მუზეუმს. მოკრძალებით შევდგი ფეხი მის სამუშაო კაბინეტში. ბატონი ივანე საწერ მაგიდას უჯდა; მაგიდაზე წიგნები და ძველი ხელნაწერები ეწყო. ჩემი შესვლისთანავე ფეხზე წამოდგა, ამხედ-დამხედა. თავმდაბლად მივესალმე. მან ხელი გამომიწოდა, სკამზე მიმითითა, — დაბრძანდითო — მითხრა; მერე თვითონაც ჩამოჯდა და დაბალი ტონით მომმართა: — გისმენთ.

ოდნავ აღელვებულმა მოვახსენე: — საქართველოს ებრაელთა მუზეუმის მუ-

შაკი გახლავართ, ბატონო ივანე! პატივი დამდეს ჩვენი მუზეუმის „შრომების“ პირველი ტომი მოგიძღვნათ — და წიგნი მის მაგიდაზე დავდე.

სახე გაუბრწყინდა, ფაქიზად აიღო შინდისფერ ყდაში ჩასმულ-აკიჩქული წიგნი, ჯერ გარეგნობა და ფორმატი შეათვალიერა — ისე, თითქოს რაიმე საუნჯე სჭეროდეს ხელში, სატიტულო ფურცელი მოსინჯა, სარჩევი ჩაიკითხა, გაღიმებული თვალებით შემომხედა და აღტიცებით წარმოთქვა: — ბარაქალა... უზომოდ მოხარული ვარ ასეთი დიდი საშვილიშვილო საქმე რომ წამოგინყათ, წარმატებებს გისურვებთ. ისტორიულ ცნობებზეა დაყრდნობილი ეს ნაშრომი, და საგულისხმოა, მისი მომდევნო წიგნები უთუოდ გარკვეულ წვლილს შეიტანენ ქართველ ებრაელთა და ქართველთა წარსული თუ აწინდელი კეთილმეზობლური დამოკიდებულების საკითხების გარკვევაში. მერე კმაყოფილი წამოდგა, ხელი გამომიწოდა და თავაზიანად მომმართა: — გთხოვთ ჩემი დიდი მადლობა მოახსენოთ მუზეუმის დირექციას და მთელ კოლექტივს.“

შემდგომში გამოქვეყნდა „შრომების“ კიდევ ორი ტომი.

1941 წელს, ომთან დაკავშირებით, აგვისტოში მოხდა მუზეუმის კონსერვაცია. მუზეუმის მატერიალური ქონების შემნახველად დარჩა მხოლოდ ერთი პირი — მუზეუმის დირექტორი არონ კრიხელი. ამ მუზეუმთანაა დაკავშირებული

ერთი საოცრად საბედნიერო „აღმოჩენა“ (რამიც დიდი წვლილი მიუძღვის მუზეუმის თანამშრომელს ილია პაპისმედოვს, რომელიც 1949-1950 წლებში — გაუქმებამდე იყო მუზეუმის დირექტორი). აქ მუშაობდა დარაჯად მომავალში ცნობილი სახალხო მხატვარი შალომ კობოშვილი. წარმოშობით ახალციხიდან იყო; შექმნა მთელი გალერეა უანრული სურათებისა, რომლებშიც შესანიშნავად ასახა ქართველ ებრაელთა, კერძოდ ახალციხელ ებრაელთა სოციალური ყოფა, ტიპაჟი. ჩაცმულობა, წეს-ჩვეულებები, რელიგიური რიტუალები. ილია პაპისმედოვმა მცირე მონოგრაფიაც გამოაქვეყნა ამ მხატვარზე. ეს თემა შესანიშნავადაა დამუშავებული ოთარ სეფიაშვილის ბრწყინვალე წიგნში „სსოვნა“, რომელიც 2005 წელს გამოიცა ამერიკაში ქართულ და ინგლისურ ენებზე და მოთავსებულია ვაშინგტონის „კონგრესის ბიბლიოთეკაში“. შემდგომ, ბატონმა ოთარმა ამ ხელოვანის ცხოვრებასა და შემოქმედებას საგულისხმო ნაშრომი — „მარტოსულობის ნათელ-ჩრდილი“ მიუძღვნა, რომელიც უკვე თარგმნილია ინგლისურ ენაზეც. ამ ნაშრომის წიგნად გამოქვეყნება-გამომუშავება საამაყოდ წაადგება ქართველ ებრაელთა და, საერთოდ, ქართულ კულტურას.

1950 წელს საბჭოთა კავშირში ანტი-სემიტის გრივალ აბოზოქრდა.

მუზეუმი დაიკეტა. ექსპონატები სხვადასხვა ფონდებში გაიბნა, დაიფანტა.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ქართულ-ებრაულ ურთიერთობათა

(ცნობილი საზოგადო მოღვაწეების, მეცნიერების, მწერლების, კომპოზიტორების და მომღერლების, სპორტსმენების მიღწევათა ექსპონირება საამაყოდ წაადგება ქართველ ებრაელებთან ერთად საქართველოსაც).

იმედია, საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი ღირსეულად ამოუდგება მხარში მსოფლიოში ცნობილ და აღიარებულ მუზეუმებს: თელ-ავივის „ბეთ ჰათფუცოთ“ (სადაც 1992 წელს მოეწყო გამოფენა და ებრაულ ენაზე გამოიცა შესანიშნავი კრებული „ოქროსი საწმისის ქვეყანაში. საქართველოს ებრაელთა ისტორია და კულტურა“ — ავტორები დ-რი რახელ არბელი და დ-რი ლილი მალატი (მალაშვილი)).

ნიუ-იორკის „ჯუიშ მუზეუმი“ (სადაც ასევე მოეწყო თემატური გამოფენა ქართველ ებრაელთა შესახებ).

ისრაელის ბარ-ილანის უნივერსიტეტის „დაჰან ცენტრი“ (ხელმძღვანელი — ისრაელის პარლამენტის წევრი, დ-რი შიმონ ოჰაიონი), რომელმაც მოიზიდა მრავალი მკვლევარი და მიმდინარე, 2014 წელს ჩაატარა საინტერესო სამეცნიერო კონფერენციები: პირველი — გაზაფხულზე, თელ-ავივში; მერე — ახლახანს, სექტემბერში — თბილისში, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ებრაული კულტურისა და იუდაიკის კაბინეტთან ერთად (ხელმძღვანელი აკად. გურამ ლორთქიფანიძე). გვეამაყება, რომ ამ დიდ ფორუმზე წარმოდგენილი იყო ჩვენი მეგობრის — მკვლევარი-პუბლიცისტის ირაკლი კრიხელის წიგნიც „დასაბამიდან მოაქვამამდე“ (თსუ-ის გამომცემლობა). ამ წიგნის პრეზენტაცია, სხვა ახალ წიგნებთან ერთად, სწორედ საიუბილეო დღეებში, მუზეუმის საზეიმო გახსნისას გაიმართება.

გვწამს, რომ ეს მუზეუმი იქნება ქართველ ებრაელთა კულტურის ცოცხალი მატრიანი, ძველი, ებრაელთა და ქართველთა მეგობრობის უქრობი ჩირაღდი.

მრავალჯამიერ — ლეხაიიმ!

P.S. დავით ბააზოვის სახელობის საქართველოს ებრაელთა ისტორიის მუზეუმის დირექტორს — პროფ. გივი ლამბაშიძეს!

გილოცავთ ღირსესანიშნავ დღესასწაულს!

მაქვს პატივი და დიდი სიამოვნებით ვუძღვნი მუზეუმს:

1. ილია აივაზაშვილის წიგნს „ებრაელი ხალხის ისტორია — თანახის პერიოდი — ნაწილი პირველი“. დაწერილი ნიუ-იორკში, გამოცემული იერუსალიმში, 2000 წ. (ცნობისათვის: ეს წიგნი მოთავსებულია „ვაშინგტონის კონგრესის ბიბლიოთეკაში“)

მომავალში — შემდგომი ნაწილების მომზადებაში სხვებთან ერთად მეც სიამოვნებით მივიღებ მონაწილეობას.

2. ფოტოსურათი — თბილისის ებრაული სამოქალაქო სასწავლებელი - 1918 წ.

3. ფოტოსურათი (ჩემი საოჯახო არქივიდან)

იერუსალიმში მცხოვრები ქართველი ებრაელები — „გურჯები“ - 1913 წ.

ელიზა ფალაგი ცოლ-შვილთან ერთად (ის ჩემი ბაბუის ძმაა. XIX საუკუნის ბოლოს თავის მშობლებთან ერთად გადასახლდნენ იერუსალიმში).

სურათთან დართულია ქართულ ჩოხაში გამონწყობილი მისი ვაჟის — რაფაელ ფალაგის ბარ-მიცვის (13 წლის - სრულწლოვანობის) აღსანიშნავი ზემის მოსაწვევი ბარათი ებრაულ ენაზე.

4. ფოტოსურათი (მომანოდა ირაკლი კრიხელმა), რომელიც გადაღებულია 1905 წელს და მოთავსებულია თბილისის ფუნქციონირის ქვედა სადგურის გამოსასვლელ დარბაზში.

სურათზე აღბეჭდილი დავითის ექვსქიმიანი ვარსკვლავები ყურადღებას იმსახურებს.

გაგრძელება მომავალში... ნახვამდის! გულითადი საუკეთესო სურვილებით და პატივისცემით!

ნიუ-იორკი ოქტომბერი, 2014 წ.

თანამედროვე ფსიქო-ნევროპათოლოგიის აბაგდარი — ისაკ მებრელიშვილი

ივსაკ ღავილი

ნაჩურჩულა თავისთვის: — განა, კი მხოლოდ მზე მოსტაცა ზღვამ თელ-ავივს?!... ენიგმატური დარჩა ეს მაშინ ჩემთვის, კონსტანტინესული მთარე — ენგურისებრი მოტაცების რემინისცენცია კი აღმიძრა: **ზღვისფერი გაქვს თვალები და თავად ჰგავხარ ზღვას, თუ არ შეგიყვარდები და მითხოვდები სხვას, მე ავისხავ მოლაღავე, აზჯარასა და ხმალს, გადმოვლახავ ადიდებულთ რიონსა და მტკვარს და მოგიკლავ გენაცვალე, მაგ ნაფერებ ქმარს, ზღვისფერი გაქვს თვალები და თავად ჰგავხარ ზღვას...**

ისაკ მებრელიშვილის გარდაცვალების ცნობამ ვაშინგტონიდან თბილისს გამოგზავრებულს მომისწრო. მიძიმედ განსაცდელია ასეთი ადამიანის დაკარგვა, ჩვენი გზები ხომ არაერთხელ გადაეხლართა ერთმანეთს: ჯერ მშობლიურ საქართველოში, თბილისში, შემდეგ დიდი რეპატრიაციის დაწყებისთანავე — 1972 წელს ისრაელში და ბოლოს მის უკანასკნელ ადგილ-სამყოფელში — გერმანიაში, კერძოდ ბერლინში. ისაკი — მეგობარი კოლეგა, მენტორი, ეროვნული საქმიანობის თავდადებული და რაც მთავარია, ვითარც ადამიანი და ადამიანების სულის მკურნალი. მისგან ვსწავლობდით ადამიანის სულის საიდუმლოებს, ღრმად და ფართოდ იყო ჩახედული მომიჯნავე დისციპლინებში: ფილოსოფია, ლიტერატურა, ისტორია, მისტიციზმი, ეზოთერული მეცნიერებები. ხშირად ვსაუბრობდით და ვკამათობდით კიდევ. შეუდრეკელი იყო თავის მყარად ჩამოყალიბებული შეხედულებების დაცვაში, თუმცა კი, როცა მოპაექრის პოზიციის სარწმუნოებას აღიარებდა, ამას ყოველგვარი ზედმეტი ორჭოფობის გარეშე აკეთებდა. მას უყვარდა თავისი ისრაელის ერი, შესტრფოდა მის ალორძინებას, წინსვლას, გაფურჩქვნას. იგი დიდი მებრელიშვილების შთამომავალი იყო, ფიცდადებული სიონისტები მისი ბიძაშვილი გერმონი, რომელიც არაერთხელ იყო დაპატიმრებული და რომელთანაც ამ სტრიქონების ავტორს არაერთი ერთობლივი შემოქმედებითი ეტაპი აკავშირებდა. ეს იქნებოდა საზოგადოებრივი მოღვაწეობა, ისრაელის ქართული რადიომაუწყებლობა, საგამომცემლო საქმე და რა თქმა უნდა, პოლიტიკური არენა. ჩვენი იატაკქვეშეთი საქართველოში, არაერთი ურთიერთ-საინააღმდეგო ასპექტებისა და მიმდინარეობების შემცველი, მსოფლიო გვსურდა რაღაც ახლის, ორიგინალურის გაკეთება იმ საბჭოურ სინამდვილეში, რაღას არ ნებოტინებოდა მაშინ კაცი. მატარებელი უკვე დაძრული იყო, საქმე კი იმას ეხებოდა რომელი ვაგონის კიბეს ავახტებოდით. სინამდვილე კი არამარტო მაბლონური და კაზუსტური იყო, არამედ რამდენადმე დამბნევი და სახტად დამტოვებელი. ისაკთან ერთად ჩვენც ვცდილობდით არა მარტო დავუფლებოდით ცოდნას, გაგვეფართოვებინა კვლევითი თვალსაწიერი, არამედ ერთი დამატებითი ნაბიჯი გადაგვედგა წინ, კერძოდ ჩვენი საყვარელი ერის საკეთილდღეოდ. ჩვენი თბილისური სტუდენტობის წლები მისი უშუალო დაკვირვებებით მიმდინარეობდა. იმ 1960-იან წლებში ერთი შესანიშნავი თაობა დაგვტრიალდა თავს, ვგამხნევედა და სტიმულს გვაძლევდა. რა დავავიწყებ განსვენებულ მიხეილ დავითაშვილს „სოფლის ცხოვრების“ რედაქტორს, მის გაზეთს ხომ ყურადღებით კითხულობდნენ, როგორც აგროსისტიკაში დასაქმებულნი, ასევე სტუდენტები და ინტელიგენტი. მისი კეთილი სახე, გასაოცარი შრომისუნარიანობა, აი, ვზივართ მის კაბინეტში, მაგიაზე დახვავებულია წიგნები და გაზეთების ნომრები, გამოქვეყნებული და ჯერ კიდევ გამოუქვეყნებელი ნერილები, სტატიები. შეიძლება ითქვას, ეს გაზეთი ფაქტობრივად ყოვლისმომცველი, პრაქტიკულ ინფორმაციას აწვდიდა მოსახლეობას. დღეობით რიგი იდგა არა იმდენად „კომუნისტის“, „პრავდის“ თუ „იზვესტიის“ შესაძენად, არამედ „სოფლის ცხოვრებისა“: აქ გამოქვეყნდა პირველად რეპორტაჟი ჩვენი პოლიგლოტობის შესახებ. ისაკ მებრელიშვილი სიხარულით ხვდებოდა ასეთ ცნობებს, მას გარკვეულწილად ეამაყებოდა კიდევ ყველა ჩვენიული წარმატება, და ამდენად იგი მადლიერი იყო ბატონი მიხეილის. თუ არ ვცდებით, ზემელზე ცხობრობდა თავის შესანიშნავი, ფართოდ ნაკითხი და განათლებული მეუღლით — ქ-ნი ბერტა, აშქენაზი ქალი, მახსოვს მათი ნიჭიერი შვილები, განსაკუთრებით გოგონა ივდითი, ხშირად იკრიბებოდა ჩვენი მეგობრების წრე ისაკთან, ოჯახში, იგი შესანიშნავი მასპინძელი იყო, აქ იყრიდნენ თავს ჩვენი ლიტერატორები, პოლიტიკოსები, მხატვრები, შემოქმედების რომელი სფეროს წარმომადგენელს არ შეხვდებოდით აქ. ისაკი ხომ პოეტიც გახლდათ. რაოდენი ღრმა ესთეტიკური განცდით კითხულობდა იგი თავის ლექსებს, დახტერითული შესანიშნავი პატრიოტული სახეებით, პერსონაჟებით, სულში ჩამწვდომი თემატიკით. სხვებს უსმენდა ყურადღებით. იყო აზრთა გაცვლა-გამოცვლა, შთაბეჭდილებების გულწრფელი გაზიარება და საღამოების ბოლოს, როცა შუალამე გადასული იყო, გარკვეულწილად შეჯამება ხდებოდა გასული კვირისა თუ თვის, ვის რა წვლილის შეტანა სურდა საერთო საქმეში.

ისაკ მებრელიშვილი მრავალმხრივ ჩამოყალიბებული მეცნიერი იყო, არაერთი საინტერესო ნაშრომისა თუ ნარკვევის ავტორი, მაგრამ, უპირველეს ყოვლისა, იგი იყო ექიმი — პრაქტიკოსი თავის პროფესიონალურ ცოდნას არ იმურებდა, რათა ადამიანებისათვის შევლა და შევლა მოეტანა. იგი შესანიშნავი თერაპევტიცაა ამ წლებში საქართველოში. გადაჭარბებული არ იქნება თუ ვიტყვით, რომ ისაკი ფსიქიკის მესაიდუმლე გვევლინება. იგი იჭრება დახლართული ნევროლოგიური სისტემის ლაბირინთებში, უჯრედს და მოლეკულას ერთმანეთს უკავშირებს და სათანადო დასკვნებს აკეთებს. მან ნევროპათოლოგია გარკვეულად მათემატიკურ სიზუსტემდე აიყვანა და სწორედ ამამია მისი დიდი დამსახურება. ვიმედოვნებთ მისი უშუალო კოლეგები ამ დარგში უფრო ვრცელად გააშუქდნენ ისაკისეული შემოქმედების აქ ასპექტებს. ჩვენი საუბრების თემა კი ძირითადად

ფსიქოლოგიის ზოგად ფილოსოფიურ საკითხებს ეხებოდა. ხშირად ვეხებოდი ევროპული ფსიქონალიზის საკითხებს, იგივე ფროიდი, იუნგი, ადლერი, ბროიერი, ბინსვანგერი, ფერენჩი, ლუ შალომე და რომელი ერთი არ გავიხსენო — ვენის, ციურიხისა და ბერლინის სკოლების წარმომადგენლები. ებრაელი სტუდენტობა ამ საკითხებთან დაკავებული და ამ მხრივ ისაკი, თავის ნიჭით და შორსანიერი განსწავლულობით გარკვეულ მენტორობასაც გვინედა, პირადად ჩვენც. უფრო კონკრეტულად ჩვენ გვსურდა გაგვერკვია ჭეშმარიტების არსი იმ გათიშვებასა და სტიმულთან დაკავშირებით, რომლებიც თან დაჰყვა ფსიქო-ანალიზს დღიდან მისი დაარსებისა, რაც გვიან წლებს უკავშირდება — დაახლოებით იმ პერიოდს, როცა არსდება მსოფლიო სიონისტური მოძრაობა. რაიმე კავშირი მათ შორის, კეთილი ინებეთ და ეძიეთ იგი საერთო გერმანულენოვანობაში, საზრისისა და ქვეცეობიერის დაპირისპირებაში, საცნაური ნაკვალევი ასიმილაციისა და რეფორმაციის. და მართალია ისაკთან პოლემიკისას ჩვენც გვინდოდა გაგვერკვია ვინ გამოდიოდა უფრო სარწმუნო ადრეულ ფსიქონალიზტიკოსთა საზოგადოებაში, მის რღვევამდე და უფრო მოგვიანებით. იყო ეს ფროიდი თავის ცნობილი თეორიით სექსობრივი ფაქტორის განმსაზღვრელი და დომინანტური როლის შესახებ, არაცნობიერთან მჭიდრო მიმართებაში [Uubewusstes] თუ იუნგი იყო მართალი თავის საკმაოდ აღიარებული არქეტიპების თეორიით. ისაკი ცდილობდა პირუთენელი და ობიექტური ყოფილიყო, მიუხედავად იმისა, რომ ფროიდი ებრაელი იყო, იუნგი კი შვეიცარიელი, ქრისტიანი.

აი, ახლა როცა ამ სტრიქონებს ვწერ, გარკვეული შელონებითა და მწუხარებით, ვაშინგტონიდან გამოფრენილი თვითმფრინავი ბერლინს უახლოვდება, ჩქარა მას გადაუვლის, იქ, სადაც ისაკის გაციებული ცხედარია მისი მიზარებული, 19 ოქტომბერი, 2014, შუალამე გადასულია, საათის ისარი ორს უახლოვდება. იყო იგი ბუმბერაზი თავისთავადი ინტელექტუალური პიროვნებულობით, დახვეწილი მანერებით, ხელოვნებით გატაცებული.

თვითმფრინავი ბერლინს შორდება საქართველოსკენ გაზღვრულად. ვითარ უყვარდა ისაკს საქართველო, განსაცვიფრებელი თბილისი. რაოდენაა სამწუხარო, რომ იგი ვეღარ შეესწრება არაერთ საინტერესო ღონისძიების ჩატარებას, როგორც საქართველოში, ასევე ისრაელში. ამ უკანასკნელში ისევე შეგვყარა ბედმა ერთად, სახელდობრ კირონში, ის მეორე სართულზე, ჩვენ მეოთხეზე მიმდებარე შესასვლელში ბინადრობდნენ საუკეთესო მეზობლები რონი მიხელაშვილი, მისი კლდემაშობილი მეუღლე ნელი, მათი ერთადერთი ვაჟიშვილი დავითი. აქაც გაგრძელდა იგივე სჯა-ბაასი, თუმცა კი ოდნავ შეცვლილ ტონალობაში, სხვა განზომილებაში, სხვა პარამეტრებში, მართალია ისაკი არ ტყდება თავის ეროვნულ-ისრაელურ სულისკვეთებაში, მაგრამ რაღაც გალიზიანება ეტყობა, თითქოს რაღაცერთა უკმაყოფილო და ეს მის პირად საკითხებს კი არ ეხება, არამედ — საზოგადოებრივს. იგი ხშირად გამოდის სხვადასხვა ოლიმთ [რეპატრიანტთა] გაერთიანებების ტრიბუნებიდან, მისი ხმა ისმის ქართულ და რუსულენოვან გადაცემებში, მისი სტატიები და ნერილები იბეჭდება მაშინ გამომავალ რუსულენოვან „ნაშა სტრანა“-ში და „ტრიბუნა“-ში, იგი იძლევა ინტერვიუებს, აქტიურობს, სურს გამოასწოროს სხვების მიერ დაშვებული შეცდომები, განსაკუთრებით ექიმთა ინტეგრაციისა და შრომადასაქმების განხრით. ეს იგივე ისაკია — მეზობელი, გაუტყვავი, შემართებული, მიზანსწრაფული. მაგრამ იგი სულ სხვა ისრაელის ნახვას მოელოდა, მას სულ სხვა სიონისტური პათოსი და აღტკინება ამოძრავებდა. მას სულ სხვა ქვეყნის და საზოგადოების ხილვა ენადა. იმედი გაუცრუვდა? გაიბზარა ის ისტორიული პატრიოტული გრძობა? თითქმის ყოველდღე ვხვდებოდი, გალიზიანებაც აშკარად ეტყობა. მადლობა გამჩენს, ცოლ-ქმარი მუშაობდა, მატერიალურად არ უჭირდათ, მაგრამ სულიერად? აი, ამის რა მოგახსენებ, ეს უკვე საჭირობოროტო საკითხი ხდებოდა თანდათან. გულის აცრუება?! სასონარკვეთა? ის ხომ ექიმი იყო —, სხვების მკურნალი და იქნებ ნიშანდობლივია: — რა აქიმი დასწულდესო... — დროდადრო ზღვაზეც გავდიოდით, თელ-ავივიმ ან მისი ღამაზი, წითელი კამკამა „ოპელ“-ით ანდა ჩვენი იმავე ფერის „ფორდ კორტინა“-თი. თან ჩემი პატარა ბიჭი ხაიმი მიგვეყვავდა და ისაკის გოგონა ივდითი. აი, ვდგავართ სანაპიროზე, ჩვენს უკან ღამეთუევი დიდი თელ-ავივი გაუფუნებს და დრტვინავს, ზღვა კი წყნარად მოაგორებს თავის შავ-ლურჯ ტალღებს. მზე ჩასვენების პირზეა ყვითელ-იისფრად იღებება პორიზონტი, რაღაც სისხლიერი დაჰრავს ცას, ვინ იცის რისი მომასწავლებელი, მაგრამ იმ წუთებში ისეთი შთაბეჭდილება ჩნდებოდა, რომ თითქოს ყოვლის ჩამწვდომი მზემ თავის სისხლიანი აბჯარი ჩამოიხსნა და ახლა დასასვენებლად იყო განწყობილი, სადღაც უხილავში მიივანება. უცრად ჩემმა ხაიმმა ხელი გაიშვირა მზისაკენ და ქართულად დაიძახა: — მამა, ძია ისაკ, შეხედეთ, მე უნდა დამეჭიროს ის ბორბალი და ზღვამ მოიტაცაო... — მე დავამშვიდე პატარა ბიჭი: — ნუ გეშინია, ხაიმ! დამშვიდდი, ხვალ დილით ისევე ამოცურდება ეგ ბორბალი, ჩვენ ისევე მოვალთ ძია ისაკთან ერთად, და შენ მას აუცილებლად დაიჭერი!... — ხედავდი, როგორ ენიმებოდა ისაკს, მას ოდნავ წონტალური ირონიანარები ღიმილი ახასიათებდა. ის კი

არ ვიცოდი ჩემთვის ვბუტბუტები ამას, თუ ისაკის გასაგონად, ყურადღებით კი მისმენდა. უყვარდა ბატონი კონსტანტინე გამსახურდიას პროზა, ღრმა ფსიქოლოგიზმით დამუხტული, რაღა თქმა უნდა, გალაკტიონი, პაოლო, ვალერიანი, ტიცციანი, კოლაუ, რომელი არ ჩამოვთვალათ. მოსწყდა კი საქართველოს, მაგრამ ისრაელში კი ვერ შეისისხლბორცა, ვერ მოახდინა მისი, ვითარც შემოქმედის აბსორბაცია. ეს ყველა ჩვენთაგანის ტრავმადია იყო, ასე რომ ძნელია დღეს რეტრო-სპექტრში ბრალი დასდო გინდ სიონისტებს და გინდ მოწინააღმდეგეებს. აბსოლუტური სიმართლე სადღაც სულ სხვა განზომილებაში მოიაზრებოდა. ანდა იყო მოსაზრებელი რა ჩვენც ვეკითხებოდით მაშინ ჩვენსათვის თავებს: განა კი საქართველოს, მის ბედნიერ მინა-წყალს გავურბოდით მაშინ?! საყვარელსა და სათნო, გულუხესა და მიაშიტ ქართველ ხალხს?! რა თქმა უნდა, არა და არა! ჩვენ ბოროტ-სახსენებელ კომუნისტურ წყობას გავურბოდით, ავსაძრახის მარქსისტულ ტვინ-გამონურვასა და გამოზანცას დამაყებულ, ცინიკურ-ნომენკლატურულ პატრიოტულ რეჟიმს, დაცემად საბჭოეთს. ეს თანაბრად ეხებოდათ რუსებს, უზბეკებს, ოსებს, უკრაინელებს, ტაჯიკებს, ბელარუსებს, რომელთა შორის ჩვენეული ებრაული დიასპორა იყო დამლილ-გაფანტული. ისაკი ფსიქოლოგი იყო და ამ სფეროში მკვეთრად ინიშნება ე.წ. ტრანსფერის ფენომენი, როცა ხდება გარკვეული ასოციაციური ბანდულის ქვეცნობიერი გადატანა სულ სხვა ობიექტზე, მოვლენაზე. ვფიქრობ, ისაკს თანდათან გადმოჰქონდა ყოფილი საბჭოური ნეგატიური შტამები ისრაელურ სინამდვილეზე. იგივე ცრუ-დემოკრატიზანას თამაში. იქ „მონოლითური“ კომპარტია, აქ პლურალისტული სიონისტური, თუ მოსიონისტო, ლიბერალურ-ცენტრისტული თუ თეოკრატიული პარტიები. მათ ჭიდილსა და შეხლამე-შემოხლას ისაკი ცნებებით მოვაჭრეთა დღეობას ეძახდა. ალბათ, რამდენადმე მართალი იყო, თუმც კი ვცდილობდით როგორმე დაგვეინტერესებინა და ჩაგვეთრია ჩვენიული, ფაბოტინისკისეული „ხერხუთის“ მოძრაობაში. ჩვენს მიერ ორგანიზებული, ისრაელის ქართველ ებრაელთა პირველი კონფერენცია 1972 წლის დეკემბერში შედგა „მეცუდას“ მადლით სხდომათა დარბაზებში. ორასამდე კაცი დაესწრო, აქ იყვნენ მ. ბეგინი, ი.შამირი, ხ. ლანდაუ, ბ. კეშეთი, მ. დეკელი, კ. ლივნი... 1990-იანი წლების თითქმის მითოლოგიური „მახთერეთის“ [იატაკქვეშეთი] ლეხ-ისა და ეცელ-ის მეთაურები, ისინი, ვინც ფაქტიურად ამარცხებენ ცნობიერი ბრიტანული იმპერიის „პალესტინაში“ უმონწყალო პოლკებსა და შეიარაღებულ ბრიგადებს. ჩვენც ხომ მათეულ ცენტრალურ კომიტეტში ვიყავით კოოპტირებული პირადად ბეგინის წარდგინებით. სულ ორმოცდაათამდე ცეკა-ს ნევრი. ისაკი ყურადღებით ადევნებდა თვალს ჩვენი რედაქციით გამოშვალ „სამშობლოს“, ჩვენს ნერილებსა და ესსებს რუსულენოვან „ნედელია“-ში და „სიონ“-ში რომ იბეჭდებოდა. ეს 1970-იანი წლების დასასრული იქნებოდა, როცა მან ერთ-ერთი საუბრის დროს უნებურად გვითხრა: — კარგია ყველაფერი რასაც აკეთებთ, მაგრამ გარემოებები გამოიწვევს არცთუ ისე შორეულ მომავალში ოდნავ კურსი შეცვალო... განა, კი წინასწარმეტყველებდა ისაკი მაშინ? გულთმისნობა? და აი, ჩვენი თანაცხოვრების ისრაელური პერიოდი ჩქარა ამოიწურა კიდევ. კირონში

მათი ბინა გაიყიდა, ჩქარა ისინი გერმანიის მკვიდრი ხდებიან, ბერლინში სახლდებიან, კერძო კლინიკას ხსნიან, საზოგადოებრივად ფეხს იკიდებენ, საცნაურად, სწორედ იქ, გერმანულ მიწაზე. ისაკი თითქოს გაცოცხლდაო, სული მოითქვა, გონება დაენმინდა. ამიერიდან ჩვენი კონტაქტების გერმანული პერიოდი იწყება თავისი ნიაღვრებითა და ნიშანვებებით. 1991 წელია. ჩვენ ისევ გერმანიაში ვართ, ჯერ კიდევ შამირისეულ მთავრობაში, ისაკი ბერლინს გვათვალისწინებდა: აი ცნობილი ტირ-გარტკეინი, აი, ისტორიული მარშების ბუღვარი შარლოტენ ბურგშტრასე, ყოველი გამორჩეული კუთხე, არქიტექტურული ღირსშესანიშნაობანი, მონუმენტები, მუზეუმები. ისაკს შეჰყვარებია ეს ქალაქი, ეს ხალხი რომელმაც, ისტორიული ცოდვების მიუხედავად, ესოდენ ბევრი მისცა კაცობრიობას. ისაკი თავისივე პროფესიაში, ფსიქო-ნევროლოგიაში ჩანს გაზრდილი. მათი ბერლინური სახლი ნამდვილ მუზეუმს ჰგავს. ერთ-ერთ ჩასვლაზე ვაჟის კერძო კლინიკაში მივყავარ, ეამაყება მისი, როგორც ექიმის წარმატება. თვითონ კი ასაკში შედის, სხვევის მკურნალობას მაინც არ ეშვება, მეუღლე ბერტა, მძიმე დასნეულების ნიშნებს ამჟღავნებს. მიუხედავად ამისა, ისაკის ყურადღება ჩვენდამი ისეთივე რჩება, როგორც ადრე — გაბმული საუბრები. იდეოლოგიური შეჭორვები და ბზარი ლიქუდში, 1992 წლის ზაფხულში ეცემა შამირის მთავრობა და მასთან ერთად ვეცემით ჩვენც, თუმც კი დროებით! ჩვენ ხომ იმ იატაკქვეშელთა გამოზრდილი პირმშონი ვართ, კი, მართალია, ისაკი გერმანიაში სახლობს, მაგრამ, ეძლევა ეკონომიური საშუალება არ მოსწყდეს საოცნებოსა და სანეტარო ისრაელის მიწას, აი, სწორედ იმ ზღვას, რომლის სანაპიროზეც „ზღვისფერი გაქვს თვალები...“ ვუბნობდით. ჩვენი პირადი ცხოვრების მესაიდუმლოც ხდება, ჩქარა ჩვენს მეზობლად ბათ-იამში შეიძენს ბინას, მალევე შენობაში, ფართო, ლამაზად და გემოვნებინად მოწყობილი. დამირეკავს, გამოდიო... მივდივარ მასთან, აივანზე ვსხედვართ, ზღვა შემოგვიციცინებს ისევ, შუალამის გადასვლამდე ვსაუბრობთ, მაცნობს მისეულ ახლად გამოცემულ ლექსებს ებრაულად თარგმნილს, ასევე ერთ-ერთ გერმანულენოვან ნაწარმოებს, ჩემს სიახლეებზე ამახვილებს ყურადღებას, უხარია ყოველი ახალი ჩვენეული ნიშანი თუ მონოგრაფია, იმას მეუბნება რომ შენმა წიგნებმა ჩემს ბიბლიოთეკაში თითქმის მთელი თარო დიკავაო, თითქოს ჩივილით, მაგრამ შემპარავი გამამხნეველები კილოთი გვეუბნება ამას. აი, ის მრავალენოვანი „ზამთრის ყვავილების“ არაბულად და ინგლისურად წერ ლექსებს, ახლა გერმანულადც სცადეო, დროდარო მარცხი, ვსაუბრობთ გერმანულად. ნიშანდობლივია: ქუთაისელმა ებრაელებმა უფრო გაიცნობიერეს გერმანული კულტურა, ენა, მეშვიდრეობა. ამასწინათ ვაზეთ „მენორას“ ფურცლებზე შევეცადეთ პირველად შუქი მოვფიქვინა ქართული გერმანისტიკის შესანიშნავი წარმომადგენლის განსხვავებული პროფ. ლეილა თეთრუაშვილის შემოქმედებისათვის. ისაკი, ლეილა და მრავალნილად იმავე ქუთაისის მკვიდრი ბორის გაბონოვი გარკვეულ წრეს ჰკრავდა, თუმც სხვადასხვა ნახანაგებსა და განიკვეთებზე. ისაკი გრძნობდა და მას, როგორც პროფესიონალს, არ შეეძლო

არ ეგრძნო, რომ მთავრობის დაცემის შემდეგ რაღაც მისტიკურ ძვრას აქვს ადგილი ჩვენში. თითქოს მართლდებოდა მისეული დიაგნოზი — განა კი ჩვენც და ჩვენი მსოფლმხედველობაც ხდებოდა ახლა გარდასახვების და გარდაფერების ობიექტი, ან იქნებ, მსხვერპლიც კი?! ეს ის პერიოდაა, როცა ჩვენი „რეველაციონარიზმის“ ინკუბაცია იწყება, რაღაც ახალი, ჯერ კიდევ არარსებული და მიუკვლეველი გზის ძიება. სულ ერთი მარტივი ფრაზით: სოციალურ-პოლიტიკური გარდაქმნების განხორციელებას [რევოლუცია] უშუალოდ უზენაესი განგების-მიერი ჩარევის, ანუ გამოცხადების [რეველაცია] ფონზე, ვითარც იდეოლოგიური ზედნაშენი და სოციალური ეთნოკრატია ვითარც ბაზისი და ინფრასტრუქტურა. ამასთანავე, ჩვენი მუდმივ რეზიდენტური გადანაცვლება აშშ-ში ახალ თვალსაზრისს ხსნის და აფართოვებს. ვაშინგტონშივე ჩამოდიან რიგ კონფერენციებზე ჩვენი მეგობრები ჯემალ აჯაიშვილი, გურამ ბათიაშვილი, მყარდება დაწყებითი კონტაქტი და თანამშრომლობა აშშ-ში საერთოდ, კერძოდ ნიუ-იორკში დამკვიდრებულ ებრაელებთან. ჩვენც ხშირი სტუმრები ვხდებით უძვირფასესი მენტორისა და სულიერი ხელმძღვანელი ადმორ მ. მ. შნეერსონის „კრაუნ ჰაიტის“ იემბაში, რომლის განთქმულ ბიბლიოთეკაში მოგვიანებით ჩვენი მრავალტომოვანი მონოგრაფიებიც იქნება წარდგენილი: „Revelationary Civilization in Extension“ და „Revelationism“. 2001 წელს ვაშინგტონში გამოიცა ორივე პროექტის პირველი ტომები, იწყება საინკუბაციო პერიოდის გადასვლა განხორციელების ფაზაში. ერთობ საპასუხისმგებლო მომენტს. განა კი გავართმევთ თავს ამას ფრიად მცირედი ამერიკული ნებაყოფლობით — ვოლუნტარული ჯგუფის საშუალებით და ფაქტურად არარსებული სახსრებით?! რწმენას და სულისკვეთებას, ვიტყვოდი კიდევ ისეთი თანამშრომლების, — მათ შორის განსაკუთრებით ქ-ნი რაია ჩარუხჩევა, — თავგანწირვითა და ყოველდღიური ქმედებითი მზრუნველობით. და აი ინიშნება პირველი შეხვედრები საერთაშორისო პოლიტიკურ-იდეოლოგიურ არენაზე და ისევ გერმანია, ბერლინი, ბუნდესტაგი, შეხვედრა ადგილობრივ პარლამენტარებთან, აზრთა გაზიარება, პრეზენტაცია, ისაკი წუხს, რომ ვერ ახერხებს მონაწილეობის მიღებას თუმც კი, მოგვიანებით მასთან შინ, საუბარში იგი იზიარებს გარკვეულად ჩვენელ კურსს, დადებითად აფასებს მომავალზე. ამიერიდან გერმანია, რიგ სხვა ნამყვან ევროპულ ქვეყნებთან ერთად ხდება ჩვენი ერთ-ერთი ძირითადი საყრდენი. ოდნავი პირადული დისკრეციით, ნოვალისის „შტურმ უნდ დრანგ“-ის რომანტიკულ სტილში თურქეთის ანტილიაში დასვენებისას ვეცნობით ქ-ნი რომანტი ბრუგმანს ჰამბურგიდან. მისი დაინტერესება ამ საკითხებით წერილების სერიით გამოიხატა, და მოყოლებული შავი ზღვიანული სენტიმენტალური ეროსით ვატაცება. განა კი ყველაფერი, ყოველი თითოეული სათუთი ადამიანური განცდა უნდა ემსახურებოდეს ჩვენეულ „რეველაციონარიზმს“?! ასეთი შეკითხვით მივმართავ ისაკ მეგრულიშვილს ბერლინში. მისი აზრის გაგება მწადაა, იგი ხომ ჩემი პირადი მკურნალიც ვახდა, და საცნაური კი ის იქნება, რომ სწორედ გერმანული გარემო, იგივე მიუნხ-

ენი, ბავარიაში, იგივე ბერლინი, ფრანკფურტი ხდებიან პირველი იმედის მომცემნი ჩვენი ეკლოვანი და ყველა სინდელეებით აღსავსე გზაზე. დარქვი ამას ჩვენეული „ვია დოლოროზა“, ისაკს კი თავის პირუთენელი დასკვნა გამოაქვს — ეპიზოდური იდეოლოგიზმის სინდრომი. თანამედროვე გერმანულსა, — ძირითადად — და მსოფლიო ფსიქოლოგიურ თეორიებსა და შეხედულებებს ნაზიარები. იგი თავის ორიგინალურ ანალიზს უკეთებს ჩვენს რეველაციონარისტულ რუდუნებას, რასაც იგი არაცნობიერი პოლიტიკური განცდის მატრიარქალურ ინვერსიას ანუ უკუშექცევადობას უწოდებს — შენ გადანყვიტი, შენეულ „რეველაციონარიზმზე“ იქორწინო და ეს თუ ასეთი ქორწინება ქვეცნობიერად განავრცო ყველა იმ ქალზე, რომელიც შეყვარებული ან გულწრფელი მიმდევარი გახდება ამ მოძრაობისათვის... — ვილაც კი უნდა დარწმუნო სახტად ამჯერადაც. იგივე მისტიკური მუხტი, შიშნარევი ნიუანსითა და ასოციაციებით ნახმარი და უხილავი მომავალი, იმიერ-სამყაროთი, რომელსაც ისაკი უახლოვდებოდა ჰაერში კი ოკულტურ გამოცანად ეკიდ ერთხელ უკვე დასმული შეკითხვა: გამარჯვებს კი ოდესმე რეველაციონარიზმი?! ისაკი თავისებურად გვილოცავდა გზას, დიდი მკურნალი პატარა პაციენტს. აი, დიდი ხანია თვითმფრინავი გამოსცდა გერმანიის სივრცეს, ნამი ნამს მისდევს გატრუნულ საჰაერო სივრცეში, ამ ღრუბლებში, ინერგება და თითქოს ისაკის თანამოსახელე მართლაც, — აჩრდილი მეცხადება ანაზდეულად, მედგარ მამტრედება და მეუბნება: — იცხაკ, იქნებ აჯობებდეს, საერთოდ არ დასტოვო ეს ღრუბლები, დარჩი აქ, ხელისშემშლელი არავინ და არაფერი გეყოლება, განა კი არ იქნება ეს საბოლოო ჯამში შენეული „გამოცხადების“ [ვაშინგტონი-თბილისი, 2003] ყოვლად საცნაური თვითგანხორციელება?! — აჩრდილი ნელნელ ქრება, ჩვენ უკუნიითი ფიქრების მორევში ვიძირებით, ავერ შავი ზღვაც, ვარნა, ავერ სტამბოლიც ჩვენი განსვენებული დედა როზა-რახელი რომ გვეუბნებოდა მე და ჩემს ძმა აბრამს: — შეილებო მამათქვენ ხაიმს ამ ქალაქში საკუთარი გემები ჰქონდა, ყველა დოვლათით დატვირთული, წადით, გაინძერით, მოიძიეთ, იქნებ რამეს ენითო... სტამბოლი და აი, კავკასიონიც, ესოდენ მშობლიური და ახლოური, ძველი თაღმუდისტების „ჰარკ ხოშენ“ ანუ სიბნელის მთები. მასხოვს ისაკს აქვს ერთ-ერთ ჩინებულ ლირიკულ ნაწარმოებში ასეთი ფრაზა: როცა ინდოეთს მივემგზავრებოდი, კავკასიონს გადაუფრინეო და სევდა-ნოსტალგია მონოლილს გადახტომა მინდოდა, რათა მშობლიური მხარე მომსიყვარულეებინაო... ბრწყინვალე ბრძანება ისაკ ბატონო, დაგიტკებს ყველა მინეული გერგოლი. აი, ჩქარა თბილისს შეეხება ისევ ჩემი ფეხი, ფეხი იავარმონონიალე, მაგრამ, შენით კურთხეული რეველაციონარისტისა. ხორცეულად ვერ გიხილავ, მაგრამ შენი სული, უკვდავების ნაქუთაისში, მამადავითზე, შიო მღვიმესა და კავთისხეზე და რალა თქმა უნდა, შენს საყვარელ იერუმალაიშზე. კირონზე, იაფოსა და ბათ-იამზე...

ვაშინგტონი-თბილისი. ოქტომბერი, 2014

მიხეილ მირილაშვილი ისრაელის მზის ენერჯის მამბნატი ხდება?

გამოცემა „calcalistma“ გაავრცელა განცხადება, რომ „ქართველ“ ბიზნესმენს მიხეილ მირილაშვილს კვლავაც სურს შევიდეს ისრაელის ენერგეტიკაში. სწორედ მიხეილ მირილაშვილი მიიჩნევა „სიკუმისა“ და „ბინუის“ მიერ გასაყიდად გამოტანილი მზის გენერატორების სისტემის შემსყიდველად. ეს სისტემა 200 მილიონ შეკელადაა შეფასებული.

ამ ინფორმაციაზე კომპანიაში არა-რა კომენტარი არ გააკეთეს, თუმცა, ენერგეტიკის დარგის წარმომადგენლები მიიჩნევენ, რომ ენერგეტიკის რამდენიმე მოქმედ სისტემას და მთელ რიგ ნაგებობებს, რომლებიც უახლოეს ხანს აღიმართება, სწორედ მიხეილ მირილაშვილი შეისყიდის, იგი ხომ ისრაელის მზის ენერჯისადმი ადრეც იჩენდა ინტერესს.

მირილაშვილი პირიათ მალას აშენავს?

კომპანია Rothstein Group-მა, რომლის საკონტროლო პაკეტი გამოჩენილი „ქართველი“ ბიზნესმენის მიხეილ მირილაშვილის ვაჟს ვიარჩესლავ (იცხაკ) მირილაშვილს ეკუთვნის, პროექტში „ახუზათ როტნერი“ აქციების 40% შეიძინა და მფლობელი გახდა ქალაქ კირიათ მალახის სამხრეთით მდებარე მიწისა. დაგეგმილია აქ აშენდეს სამი ათასი საცხოვრებელი ბინა, სავაჭრო დაწესებულებები, ოფისები. რამდენიმე წლის წინათ „ახუზათ როტნერი“ წარმატებათა გზაზე იდგა, მაგრამ ბოლო დროს მდგომარეობა შეიცვალა — პროექტები ვერ განხორციელდა. გადანყვიტეს მიწა ნაკვეთებად დაეყო და ნაწილ-ნაწილ გაყიდათ, მაგრამ გამოჩნდა მიწის მთლიანად შემსყიდველი. ეს არის იცხაკ მირილაშვილის Rothstein Group., რომელმაც აქციათა 40% 75 მილიონ შეკელად შეიძინა. მას მოსდევს ფირმა „ორ ტუვია“. მან აქციათა 35% იყიდა.

პორტალი „იზრუსი“ იუწყება, რომ მილიარდერის, საზოგადო მოღვაწისა და რუსეთში ებრაულ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელის მიხეილ მირილაშვილის 28 წლის ვაჟმა სლავა მირილაშვილმა გაზაფხულზე — მაისში ქ. ლოდის სამრეწველო ზონაში კომპანია Telrad Networks-ს 129.5 მილიონ შეკელად ხუთი ნაგებობისაგან შემდგარი საოფისე კომპლექსი შეიძინა.

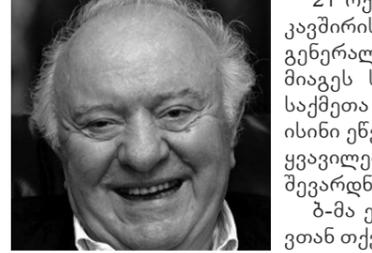
„IZRUS“

შახვილა მინისტრთან

22 ოქტომბერს ევრ-აზიის ებრაელთა კონგრესის გენერალური საბჭოს თავმჯდომარე იოსებ ზისელსი და გენერალური საბჭოს წევრები გურამ ბათიაშვილი და ელენე ბერკოვიჩი შეხვდნენ დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრს გელა დუმბაძეს. შეხვედრაზე განხილულია იქნა ებრაელობისათვის მნიშვნელოვანი, დიასპორის სამინისტროსა და ევრ-აზიის კონგრესის თანამშრომლობის საკითხები.

საქართველოდან ამოსულთა კავშირმა პატივი მიაგო

21 ოქტომბერს ისრაელის საქართველოდან ამოსულთა კავშირის თავმჯდომარემ ელი მიხაელმა და ამ კავშირის გენერალურმა მდივანმა ნათელა გორელაშვილმა პატივი მიაგეს საქართველოს ექსპრეზიდენტის, სსრკ საგარეო საქმეთა ექსმინისტრის ედუარდ შევარდნაძის ხსოვნას. ისინი ეწვივნენ ე.შევარდნაძის რეზიდენციას კრწანისში და ყვავილებით შეამკეს ებრაელი ხალხის დიდი მეგობრის ე.შევარდნაძის საფლავი.

ბ-მა ელი მიხაელმა ბ-ნი ედუარდ შევარდნაძის საფლავთან თქვა:

— ბატონი ედუარდ შევარდნაძე, გარდა იმისა, რომ გახლდათ დიდად სახელგანთქმული პოლიტიკური მოღვაწე, იყო ებრაელი ხალხის გულთადი მეგობარი, მან 80-იან წლებში ხელი შეუწყო საბჭოთა ებრაელთა დაბრუნებას ისტორიულ სამშობლოში, რამაც დიდად გაზარდა ისრაელის პოტენციალი — გაძლიერდა ეკონომიკა. განუზომელია ისრაელის ინტელიგენციის, სამთავრობო წრეების პატივისცემა ბატონი ედუარდ შევარდნაძისადმი. მისი გარდაცვალების ფაქტი მოსახლეობის მიერ ტკივილით იქნა აღქმული.

— ბატონი ედუარდ შევარდნაძე, გარდა იმისა, რომ გახლდათ დიდად სახელგანთქმული პოლიტიკური მოღვაწე, იყო ებრაელი ხალხის გულთადი მეგობარი, მან 80-იან წლებში ხელი შეუწყო საბჭოთა ებრაელთა დაბრუნებას ისტორიულ სამშობლოში, რამაც დიდად გაზარდა ისრაელის პოტენციალი — გაძლიერდა ეკონომიკა. განუზომელია ისრაელის ინტელიგენციის, სამთავრობო წრეების პატივისცემა ბატონი ედუარდ შევარდნაძისადმი. მისი გარდაცვალების ფაქტი მოსახლეობის მიერ ტკივილით იქნა აღქმული.

ბ-ნი ელი მიხაელი და ქ-ნი ნათელა გორელაშვილი იმავე დღეს ეწვივნენ ბადრი პატარკაციშვილის საფლავს და ყვავილებით შეამკეს იგი. ელი მიხაელმა გაიხსენა ბადრი პატარკაციშვილის მონვევით ისრაელის პრეზიდენტის შიმონ პერესის ჩამოსვლა საქართველოში, ამ ქვეყნით და ბ. პატარკაციშვილის პიროვნებით ისრაელის პრეზიდენტის აღფრთოვანება.

306 ხარ შენ, ისრაელის ხალხო!

მიხაელ ლაიტმანი

გაზეთი „ნიუ-იორკ თაიმსი“: 306 ხარ შენ, ისრაელის ხალხო!

ებრაელები ისევ და ისევ ზენოლისა და ტერორის ქვეშ იმყოფებიან. თვითონ როგორც ებრაელი, ხშირად ვფიქრობ ამ დაუღალავი დევნის მიზანზე. ზოგიერთს სჯერა, რომ მეორე მსოფლიო ომის მხეცობის განმეორება ჩვენს დროში შეუძლებელია. ჩვენ კი ვხედავთ, თუ რა იოლად და სწრაფად იცვლება განწყობილებები, რომლებიც რეალურად კატასტროფის წინამორბედ მდგომარეობას ქმნიან, თუ რამდენად ხშირად და ღიად ისმის შეძახილი: „ჰიტლერი მართალი იყო!“

მაგრამ იმედი არის. ჩვენ შეგვიძლია შემოვავაზოვნოთ ეს ტენდენცია, ეს ჩვენგან მხოლოდ საერთო სურათის დანახვას და გაგებას მოითხოვს.

სად ვიხედავთ დღეს და საიდან მოვიდით

დღეს კაცობრიობა საბედისწერო გზა-გასაყარზეა.

ერთის მხრივ, გამოირკვა, რომ ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და ჩვენი სამყარო ერთ გლობალ სოფლად გადაიქცა, ხოლო მეორე მხრივ, ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და არ გვინდა არანაირი დაახლოება.

გასაგებია, რომ ეს არასტაბილური მდგომარეობა დიდხანს ვერ გასტანს. კაცობრიობამ უნდა გადაწყვიტოს, როგორ იცხოვრებს მომავალში.

მსგავსი სიტუაცია ერთხელ უკვე იყო, 4000 წლის წინ ძველ ბაბილონში.

იმისათვის, რომ სწორ გადაწყვეტილება მივიღოთ და გავიგოთ, თუ ჩვენ, ებრაელი ერი, როგორ ვართ დაკავშირებული ამ პრობლემასთან, მოდი, ისევ იმ დროს დავუბრუნდეთ და გავხეივთ მოვლენების განვითარებას.

როგორც ცნობილია, ებრაელი ერი ძველი ბაბილონიდან გამოვიდა. 4000 წლის წინ, იქ დიდი ცივილიზაცია იყო, სადაც ხალხი თავს ერთმანეთთან კავშირში გრძნობდა და საერთო ბედსაც იზიარებდა. „და იყო მთელს მინაზე ერთიანი ენა და ერთიანი სიტყვა“ („მოსეს ხუთნიგნეულო“, „დაბადება“, 11:1).

მაგრამ, რაც უფრო უახლოვდებოდნენ ბაბილონელები ერთმანეთს, მით უფრო იზრდებოდა ეგვიპტის თითოეული მათგანი. ისინი მართლა გრძნობდნენ ძლიერ ურთიერთკავშირს, მაგრამ, ამავე დროს, თითოეული მათგანის ეგვიპტური ბუნება არ აძლევდა მათ გაერთიანების საშუალებას და აიძულებდა, რომ მომხმარებლური დამოკიდებულება ჰქონოდათ ერთმანეთთან.

შედეგად ურთიერთ სიძულვილი აღმოცენდა, რაც ადრე არ იყო. და მათ უკვე დაიწყეს იმის შეგრძნება, რომ ეს წინააღმდეგობა შინაგანად ანგრევს მათ. ერთი მხრივ, ხვდებიან, რომ უნდა გაერთიანდნენ, ხოლო მეორე მხრივ, არ შეუძლიათ ამის გაკეთება.

მათ არ იცოდნენ, როგორ გამკლავებოდნენ ამ პრობლემას. და დაიწყეს გამოსავლის ძებნა.

დღეს კაცობრიობა საბედისწერო გზა-გასაყარზეა.

ერთის მხრივ, გამოირკვა, რომ ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და ჩვენი სამყარო ერთ გლობალ სოფლად გადაიქცა, ხოლო მეორე მხრივ, ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და არ გვინდა არანაირი დაახლოება.

გასაგებია, რომ ეს არასტაბილური მდგომარეობა დიდხანს ვერ გასტანს. კაცობრიობამ უნდა გადაწყვიტოს, როგორ იცხოვრებს მომავალში.

მსგავსი სიტუაცია ერთხელ უკვე იყო, 4000 წლის წინ ძველ ბაბილონში.

იმისათვის, რომ სწორ გადაწყვეტილება მივიღოთ და გავიგოთ, თუ ჩვენ, ებრაელი ერი, როგორ ვართ დაკავშირებული ამ პრობლემასთან, მოდი, ისევ იმ დროს დავუბრუნდეთ და გავხეივთ მოვლენების განვითარებას.

როგორც ცნობილია, ებრაელი ერი ძველი ბაბილონიდან გამოვიდა. 4000 წლის წინ, იქ დიდი ცივილიზაცია იყო, სადაც ხალხი თავს ერთმანეთთან კავშირში გრძნობდა და საერთო ბედსაც იზიარებდა. „და იყო მთელს მინაზე ერთიანი ენა და ერთიანი სიტყვა“ („მოსეს ხუთნიგნეულო“, „დაბადება“, 11:1).

მაგრამ, რაც უფრო უახლოვდებოდნენ ბაბილონელები ერთმანეთს, მით უფრო იზრდებოდა ეგვიპტის თითოეული მათგანი. ისინი მართლა გრძნობდნენ ძლიერ ურთიერთკავშირს, მაგრამ, ამავე დროს, თითოეული მათგანის ეგვიპტური ბუნება არ აძლევდა მათ გაერთიანების საშუალებას და აიძულებდა, რომ მომხმარებლური დამოკიდებულება ჰქონოდათ ერთმანეთთან.

შედეგად ურთიერთ სიძულვილი აღმოცენდა, რაც ადრე არ იყო. და მათ უკვე დაიწყეს იმის შეგრძნება, რომ ეს წინააღმდეგობა შინაგანად ანგრევს მათ. ერთი მხრივ, ხვდებიან, რომ უნდა გაერთიანდნენ, ხოლო მეორე მხრივ, არ შეუძლიათ ამის გაკეთება.

მათ არ იცოდნენ, როგორ გამკლავებოდნენ ამ პრობლემას. და დაიწყეს გამოსავლის ძებნა.

დღეს კაცობრიობა საბედისწერო გზა-გასაყარზეა.

ერთის მხრივ, გამოირკვა, რომ ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და ჩვენი სამყარო ერთ გლობალ სოფლად გადაიქცა, ხოლო მეორე მხრივ, ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და არ გვინდა არანაირი დაახლოება.

გასაგებია, რომ ეს არასტაბილური მდგომარეობა დიდხანს ვერ გასტანს. კაცობრიობამ უნდა გადაწყვიტოს, როგორ იცხოვრებს მომავალში.

მსგავსი სიტუაცია ერთხელ უკვე იყო, 4000 წლის წინ ძველ ბაბილონში.

იმისათვის, რომ სწორ გადაწყვეტილება მივიღოთ და გავიგოთ, თუ ჩვენ, ებრაელი ერი, როგორ ვართ დაკავშირებული ამ პრობლემასთან, მოდი, ისევ იმ დროს დავუბრუნდეთ და გავხეივთ მოვლენების განვითარებას.

როგორც ცნობილია, ებრაელი ერი ძველი ბაბილონიდან გამოვიდა. 4000 წლის წინ, იქ დიდი ცივილიზაცია იყო, სადაც ხალხი თავს ერთმანეთთან კავშირში გრძნობდა და საერთო ბედსაც იზიარებდა. „და იყო მთელს მინაზე ერთიანი ენა და ერთიანი სიტყვა“ („მოსეს ხუთნიგნეულო“, „დაბადება“, 11:1).

მაგრამ, რაც უფრო უახლოვდებოდნენ ბაბილონელები ერთმანეთს, მით უფრო იზრდებოდა ეგვიპტის თითოეული მათგანი. ისინი მართლა გრძნობდნენ ძლიერ ურთიერთკავშირს, მაგრამ, ამავე დროს, თითოეული მათგანის ეგვიპტური ბუნება არ აძლევდა მათ გაერთიანების საშუალებას და აიძულებდა, რომ მომხმარებლური დამოკიდებულება ჰქონოდათ ერთმანეთთან.

შედეგად ურთიერთ სიძულვილი აღმოცენდა, რაც ადრე არ იყო. და მათ უკვე დაიწყეს იმის შეგრძნება, რომ ეს წინააღმდეგობა შინაგანად ანგრევს მათ. ერთი მხრივ, ხვდებიან, რომ უნდა გაერთიანდნენ, ხოლო მეორე მხრივ, არ შეუძლიათ ამის გაკეთება.

მათ არ იცოდნენ, როგორ გამკლავებოდნენ ამ პრობლემას. და დაიწყეს გამოსავლის ძებნა.

დღეს კაცობრიობა საბედისწერო გზა-გასაყარზეა.

ერთის მხრივ, გამოირკვა, რომ ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და ჩვენი სამყარო ერთ გლობალ სოფლად გადაიქცა, ხოლო მეორე მხრივ, ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და არ გვინდა არანაირი დაახლოება.

გასაგებია, რომ ეს არასტაბილური მდგომარეობა დიდხანს ვერ გასტანს. კაცობრიობამ უნდა გადაწყვიტოს, როგორ იცხოვრებს მომავალში.

მსგავსი სიტუაცია ერთხელ უკვე იყო, 4000 წლის წინ ძველ ბაბილონში.

იმისათვის, რომ სწორ გადაწყვეტილება მივიღოთ და გავიგოთ, თუ ჩვენ, ებრაელი ერი, როგორ ვართ დაკავშირებული ამ პრობლემასთან, მოდი, ისევ იმ დროს დავუბრუნდეთ და გავხეივთ მოვლენების განვითარებას.

როგორც ცნობილია, ებრაელი ერი ძველი ბაბილონიდან გამოვიდა. 4000 წლის წინ, იქ დიდი ცივილიზაცია იყო, სადაც ხალხი თავს ერთმანეთთან კავშირში გრძნობდა და საერთო ბედსაც იზიარებდა. „და იყო მთელს მინაზე ერთიანი ენა და ერთიანი სიტყვა“ („მოსეს ხუთნიგნეულო“, „დაბადება“, 11:1).

მაგრამ, რაც უფრო უახლოვდებოდნენ ბაბილონელები ერთმანეთს, მით უფრო იზრდებოდა ეგვიპტის თითოეული მათგანი. ისინი მართლა გრძნობდნენ ძლიერ ურთიერთკავშირს, მაგრამ, ამავე დროს, თითოეული მათგანის ეგვიპტური ბუნება არ აძლევდა მათ გაერთიანების საშუალებას და აიძულებდა, რომ მომხმარებლური დამოკიდებულება ჰქონოდათ ერთმანეთთან.

შედეგად ურთიერთ სიძულვილი აღმოცენდა, რაც ადრე არ იყო. და მათ უკვე დაიწყეს იმის შეგრძნება, რომ ეს წინააღმდეგობა შინაგანად ანგრევს მათ. ერთი მხრივ, ხვდებიან, რომ უნდა გაერთიანდნენ, ხოლო მეორე მხრივ, არ შეუძლიათ ამის გაკეთება.

მათ არ იცოდნენ, როგორ გამკლავებოდნენ ამ პრობლემას. და დაიწყეს გამოსავლის ძებნა.

დღეს კაცობრიობა საბედისწერო გზა-გასაყარზეა.

ერთის მხრივ, გამოირკვა, რომ ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და ჩვენი სამყარო ერთ გლობალ სოფლად გადაიქცა, ხოლო მეორე მხრივ, ყველანი ერთმანეთზე ვართ დამოკიდებული და არ გვინდა არანაირი დაახლოება.

გასაგებია, რომ ეს არასტაბილური მდგომარეობა დიდხანს ვერ გასტანს. კაცობრიობამ უნდა გადაწყვიტოს, როგორ იცხოვრებს მომავალში.

მსგავსი სიტუაცია ერთხელ უკვე იყო, 4000 წლის წინ ძველ ბაბილონში.

იმისათვის, რომ სწორ გადაწყვეტილება მივიღოთ და გავიგოთ, თუ ჩვენ, ებრაელი ერი, როგორ ვართ დაკავშირებული ამ პრობლემასთან, მოდი, ისევ იმ დროს დავუბრუნდეთ და გავხეივთ მოვლენების განვითარებას.

როგორც ცნობილია, ებრაელი ერი ძველი ბაბილონიდან გამოვიდა. 4000 წლის წინ, იქ დიდი ცივილიზაცია იყო, სადაც ხალხი თავს ერთმანეთთან კავშირში გრძნობდა და საერთო ბედსაც იზიარებდა. „და იყო მთელს მინაზე ერთიანი ენა და ერთიანი სიტყვა“ („მოსეს ხუთნიგნეულო“, „დაბადება“, 11:1).

მაგრამ, რაც უფრო უახლოვდებოდნენ ბაბილონელები ერთმანეთს, მით უფრო იზრდებოდა ეგვიპტის თითოეული მათგანი. ისინი მართლა გრძნობდნენ ძლიერ ურთიერთკავშირს, მაგრამ, ამავე დროს, თითოეული მათგანის ეგვიპტური ბუნება არ აძლევდა მათ გაერთიანების საშუალებას და აიძულებდა, რომ მომხმარებლური დამოკიდებულება ჰქონოდათ ერთმანეთთან.

შედეგად ურთიერთ სიძულვილი აღმოცენდა, რაც ადრე არ იყო. და მათ უკვე დაიწყეს იმის შეგრძნება, რომ ეს წინააღმდეგობა შინაგანად ანგრევს მათ. ერთი მხრივ, ხვდებიან, რომ უნდა გაერთიანდნენ, ხოლო მეორე მხრივ, არ შეუძლიათ ამის გაკეთება.

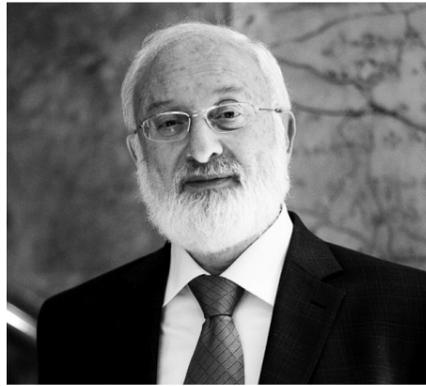
მათ არ იცოდნენ, როგორ გამკლავებოდნენ ამ პრობლემას. და დაიწყეს გამოსავლის ძებნა.

პრიზის გადაწყვეტის ორი გზა

გამოსავლის ძიებისას ჩამოყალიბდა ორი ურთიერთსაწინააღმდეგო კონცეფცია. ერთ-ერთი მათგანი, ბაბილონის მმართველის, „ნიმროდის აზრია“, მეორე კი - ცნობილი ბაბილონელი ბრძენის „აბრაამის აზრი“.

ერთ-ერთ ძველ წყაროში ნათქვამია: „ნიმროდის დროს ყველა ადამიანი თანასწორი იყო, და მათ შორის არავინ არ ცდილობდა სხვებზე ამაღლებას, რათა გაბატონებულიყო. ნიმროდმა კი დომინირება და ქვეყნის მართვა დაიწყო“ (მეცუდათ დავიდ ნა დივრიუ ა-იამიმ-1).

სწორედ ნიმროდმა წამოაყენა ლოგიკური მოსაზრება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გამკლავებოდნენ სიძულვილს, რომელიც უფრო და უფრო ვლინდებოდა ხალხში. ის ბაბილონელებს სთავაზობდა დამორებოდნენ ერთმანეთს, გადასახლებულიყვნენ ერთმანეთისგან შორს, (რა თქმა უნდა) მისი მმართველობის ქვეშ. ის ამბობდა, რომ მხოლოდ ერთმანეთისგან

ახლახანს გაზეთში „New York Times“ გამოქვეყნდა თანამედროვე ცნობილი კაბალისტი, მიხაელ ლაიტმანის, სტატია „306 ხარ შენ, ისრაელის ხალხო?“, რომელსაც ძალიან დიდი გამოხმაურება მოჰყვა და საოცრად, დადებითი შეფასებები დაიმსახურა.

ცნობისათვის: მიხაელ ლაიტმანი (ფილოსოფია P, ბიოკიბერნეტიკა Sc) - მსოფლიოში ფართოდ ცნობილი მკვლევარი-მეცნიერი კლასიკური კაბალის დარგში, ფილოსოფიის დოქტორი, ონტოლოგიისა და შემეცნების თეორიის პროფესორი. ორი სამეცნიერო და საგანმანათლებლო საქმიანობის თავისუფალი, არაკომერციული ასოციაციის - კაბალის საერთაშორისო აკადემიის (<http://www.kabbalah.info>) და ი. აშლაგის სახელობის კაბალის კვლევითი ინსტიტუტის (<http://www.ashlag.info>) დამაარსებელი და ხელმძღვანელი. სტატია უკვე ნათარგმნია 6 ენაზე.

გთავაზობთ ამ სტატიის თარგმანს ქართულ ენაზე (მთარგმნელი - გია ჭანტურიძე)

შორს, შეძლებდნენ მშვიდობით ცხოვრებას.

აბრაამი კი ამტკიცებდა, რომ დაშორის შორებით პრობლემა არ გადაიჭრებოდა. რომ განვითარების კანონის თანახმად, რომელიც ბუნებაშია ჩადებული, ადამიანური საზოგადოება ერთობამდე უნდა მივიდეს. მას ყველა ბაბილონელის გაერთიანება და სრულყოფილი საზოგადოების შექმნა უნდოდა.

აბრაამმა ხალხში თავისი, ეგვიპტის საწინააღმდეგო, გაერთიანების მეთოდის გაავრცელება დაიწყო.

„და შეუერთდნენ მას ათასობით და ათიათასობით, - წერს მეთორმეტე საუკუნის მოაზროვნე რამბამი. - და მან ჩაუწერა მათ გულში ეს დიდი პრინციპი“ (რამბამი, „მიშნე თორა“, კანონები კერპთაყვანისმცემლობის შესახებ).

მაგრამ რა გააკეთეს დანარჩენებმა? დანარჩენებმა გადაწყვიტეს გაშორებოდნენ ერთმანეთს ნემროდის რჩევის მიხედვით. როგორც კონფლიქტში მყოფი მეზობლები, რომელთაც გადასახლება ურჩევიათ, რადგან ერთმანეთს ხელს უშლიან. სწორედ ბაბილონელებმა ჩაუყარეს საფუძველი მთელი მსოფლიოს სიძულვილს, როგორც აღწერს დიდი ისტორიკოსი იოსებ ფლავიუსი თავის ნიგნში „იუდეური სიძულვილი“.

დღეს, 4000 წლის შემდეგ, შეგვიძლია გამოვარკვიოთ, ვინ იყო მართალი იმ დავაში: აბრაამი თუ ნიმროდი...

ისრაელის ხალხის საფუძველი.

აბრაამმა და მისმა მონაფეებმა დატოვეს ბაბილონი და დღევანდელი ისრაელის მიწისკენ გაემხრნენ. ეს ჯგუფი ცდილობდა გაერთიანებულიყო, შეკრულიყო თანახმად პრინციპისა - „გვიყვარდეს მოყვასი შენი, როგორც თავი შენი“.

„ყველაფერი, რასაც გინდა რომ შენ გიკეთებდნენ სხვები, შენს ძმებს გაუკეთე“, - ასე ხსნის ამ პრინციპს რამბამი („მიშნე თორა“, მსჯავრმდებელთა ნიგნი).

აბრაამის მონაფეები ცდილობდნენ გაერთიანებას ეგვიპტის მიუხედავად, რომელიც იზრდებოდა და ამორებდა მათ ერთმანეთს. და თავიანთ ურთიერთკავშირში, ეგვიპტეზე ამაღლებამი, მათ აღიოაჩინეს ახალი მოვლენა - გაერთიანების ძალა, ბუნების ფარული ძალა.

როგორც ცნობილია, მეცნიერებიდან ნებისმიერი მატერია შედგება ორი ურთიერთსაწინააღმდეგო - გამაერთიანებელი და გამაცალკევებელი - ძალისაგან, რომლებიც წინასწარობაში არიან ერთმანეთის მიმართ.

ხოლო, ფაქტიურად, ადამიანისა და საზოგადოების განვითარებას მხოლოდ ნეგატიური ძალა ამოძრავებს - ეგვიპტის ძალა.

ბუნების პროგრამის თანახმად, ჩვენ გაცნობიერებულად უნდა მოვახდინოთ ეგვიპტის - უარყოფითი ძალის (რომელიც ჩვენზე ბატონობს) კომპენსირება, ერთობის დადებითი ძალით კეთილი ურთიერთობების ასაწყობად.

ამის გაკეთება შეძლეს აბრაამმა და მისმა მონაფეებმა.

ასე, ეგვიპტის ძალის კომპენსირებით, ერთობის ძალის მეშვეობით, აღმოაჩინეს მეთოდი, რომელიც წინასწარობის მიღ-

ევის საშუალებას იძლეოდა და ამ მეთოდს „მეცნიერება კაბალა“ დაარქვეს.

ისრაელი ნიშნავს პირდაპირ შამაქმენლისაკენ

აბრაამის მონაფეებმა „ისრაელი“ დაირქვეს, რაც ნიშნავს „პირდაპირ უზენაესისაკენ“ (იაშარ-ელ). ისინი ხომ ერთობის ბუნებრივი ძალის (ელ) გახსნას ცდილობდნენ, რათა თავიანთი ეგვიპტეში გაენონასწორებინათ.

ერთმანეთს შორის გაერთიანებით, მათ აღმოაჩინეს, რომ ამ გაერთიანებით იმყოფებიან, ერთობის უმაღლეს ძალაში და შერწყმულნი არიან მასთან - ამ მდ-

გომარეობას მათ „უმაღლესი სამყარო“ უწოდეს.

გარდა ამისა, მათ აღმოაჩინეს, რომ ისტორიული განვითარების პროცესში სხვა ბაბილონელები გაიფანტნენ მთელს მსოფლიოში ნიმროდის კონცეფციის მიხედვით და, გადაიქცნენ რა თანამედროვე კაცობრიობად, ვალდებულები არიან გაერთიანდნენ.

შედეგად დღესაც იგრძობა ამ ორ ჯგუფს შორის დაპირისპირება: ისრაელსა (წარმოქმნილს ერთობის საფუძველზე) და კაცობრიობას (წარმოქმნილს განცალკევების საფუძველზე) შორის.

განდევნა

დატოვეს რა ბაბილონი, აბრაამის მონაფეთა ჯგუფმა, ისრაელის ხალხმა, ერთად იცხოვრა თითქმის 2000 წელი. მთელი ამ დროის განმავლობაში ერთობა მათთვის უმაღლესი ფასეულობა იყო. მათ შორის წარმოქმნილი ყველა კონფლიქტი გამოყენებულ იყო მხოლოდ და მხოლოდ მათ შორის სიყვარულის გასაძლიერებლად.

შემდეგში კი, უცაბედად ფეთქებადმა ეგვიპტის ზრდამ უზიზღო სიძულვილამდე მიიყვანა ისინი. მიუხედავად ყოველგვარი მცდელობისა შეენარჩუნებინათ ურთიერთკავშირი, მათ ვერ შეძლეს შეენარჩუნებინათ მთლიანობა და მათი ახალი ეგვიპტური ურთიერთობები გახდა „განდევნის“ მიზეზი. ერთობიდან განდევნისა.

ასე რომ, ისრაელის ერში 2000 წლის წინ მომხდარმა განცალკევებამ მიგიყვანა იქამდე, რომ იგი დაიშალა და სხვა ერებს შორის გაიფანტა.

დღეს კაცობრიობა ხელახლა შედის იმ მდგომარეობაში, რომელიც ძველი ბაბილონის მსგავსია: ერთი მხრივ, ყველა ერთმანეთზეა დამოკიდებული, მეორე მხრივ, ვერ იტანენ ერთმანეთს.

როგორც მეოცე საუკუნის უდიდესი კაბალისტი ბაალ სულამი წერს (სტატიაში „მშვიდობა მსოფლიოში“), ჩვენს დროში „მთელი მსოფლიო ერთიან საზოგადოებას წარმოადგენს“, რომელიც ერთ გლობალურ სოფლად კონცენტრირებული. სწორედ ამიტომ ჩვენ უკვე ვეღარ შევძლებთ დავმორღვეოთ ერთმანეთს ნიმროდის მეთოდის მიხედვით.

აქედან ნათელი ხდება: იმისათვის რომ წინასწარობას მივალწიოთ, ჩვენთვის აუცილებელია აბრაამის მეთოდის გამოყენება.

და სწორედ ებრაელი ერის - აბრაამის მიმდევრების ვალია უხელმძღვანელონ პროცესს, რომელსაც ადამიანური საზოგადოების გამოსწორება ჰქვია. თუ ჩვენით არ გავაკეთებთ ამას, მსოფლიო ერები ძალით გაგვაკეთებინებენ.

ამასთან დაკავშირებით ძალიან საინტერესოა ჰენრი ფორდის, საავტომობილო კომპანია „ფორდ“-ის დამფუძნებლის და ცნობილი ანტისემიტის სიტყვები, რომლებიც მოყვანილი აქვს თავის ნიგნში „საერთაშორისო ებრაელობა - მსოფლიოს უპირველესი პრობლემა“: „საზოგადოებას დიდი პრეტენზია აქვს ებრაელების მიმართ, იმიტომ რომ ისინი არ იწყებენ ძველი წინასწარმეტყველებების რეალიზებას, რომელთა თანახმადაც ვალდებული არიან კეთილდღეობამდე

მიიყვანონ მსოფლიო ერები“.

ანტისემიტის სანყისაჟი

ჩვენს დროში ათასწლოვანი მცდელობებით - შეექმნათ წარმატებული საზოგადოება ნიმროდის პრინციპის მიხედვით - იმედგაცრუებული მსოფლიო ერები ხედავენ, რომ ამ პრობლემის გადაწყვეტა არც ტექნიკურ პროგრესში, არც ეკონომიკაში, არც სამხედრო ძალაში არ იმალება.

ისინი ქვეცნობიერად გრძნობენ, რომ შევლა ერთობაშია და რომ გაერთიანების მეთოდი სწორედ ისრაელის ხალხის ხელშია.

და ამით აღიარებენ, რომ ებრაელებზე არიან დამოკიდებულები.

და ამავე დროს მათ თვალში ისრაელის ერი დამნაშავეა იმაში, რომ აფერხებს და უმაღლეს მთელ მსოფლიოს ბედნიერი ცხოვრების გასაღებს. ზნობრივი სიმაღლიდან დაცემის შემდეგ, შეწყვიტეს რა პრინციპის „გვიყვარდეს მოყვასი შენი“ შესრულება, მსოფლიოში გაჩნდა განსაკუთრებული სიძულვილი ისრაელის ხალხის მიმართ.

ანტისემიტური განწყობების მეშვეობით მსოფლიო ერები ანგარიშგაუწევლად აიძულებენ ებრაელებს გაუმიზილონ ყველას გაერთიანების მეთოდი.

„ამაღლევი, ჰიტლერი და სხვები გვაიძულებენ გამოვიღვიძოთ და გავთავისუფლოთ ეგვიპტისგან“ - (რაბი კუკ, სტატიები, ტ. 1)

მაგრამ უბედურება ისაა, რომ ისრაელის ერმა არ იცის, რომ ბედნიერების გასაღები - მეცნიერება კაბალის მეთოდი, რომელსაც ის არ უმხელს მსოფლიოს - მის ხელშია.

მეცნიერება კაბალის გახსნის ვალდებულება

გამოვიტანოთ დასკვნები. ჩვენს დროში ძველი ბაბილონის მსგავსად, მსოფლიო ორი ურთიერთსაწინააღმდეგო ძალის გავლენის ქვეშ იმყოფება: გამაერთიანებელ გლობალურ ძალასა და ეგვიპტის განმაცალკევებელ ძალას შორის. მაგრამ დღეს აღარ გავაჩნია შესაძლებლობა დავშოვოთ ერთმანეთს, ისე როგორც ნიმროდი გვთავაზობდა.

ამიტომ ჩვენ სხვა აღარაფერი დავგრძენია, გარდა იმისა, რომ მივალწიოთ ერთობას და ამით შევძინოთ ჩვენს სამყაროს პოზიტიური ძალა, რომელიც გაანონასწორებს ეგვიპტის ნეგატიურ გავლენას.

ებრაელები, ბაბილონელთა შთამომავლები, აბრაამის მიმდევრები, ვალდებული არიან განახორციელონ გაერთიანების მეცნიერება, - მეცნიერება კაბალა - და აჩვენონ მაგალითი მთელ კაცობრიობას, იქცნენ „სინათლედ სხვა ერებისათვის“.

ბუნების კანონების თანახმად, ჩვენ ვალდებული ვართ გავერთიანდეთ.

მაგრამ ამ კეთილ ფინალამდე ორი სხვადასხვა გზა მიდის: ტანჯვის გზა (მსოფლიო ომები, კატასტროფები, ემიგრაციები, სტიქიური უბედურებები), ან ეგვიპტის განმაცალკევების გაცნობიერებული გზა, ანუ ის, რაც აბრაამმა განახორციელა თავისი მონაფეების ჯგუფში.

ჩვენ სწორედ ამ, გაცნობიერებული განვითარების გზას გთავაზობთ.

გამოსავალი ერთობაშია

ჩვენ ვიცით, რომ წარმატებას მხოლოდ სიყვარულის წყალობით მივალწევთ, ვინაიდან „სიყვარულზე დგას ყველაფერი“ (ნიგნი ზოარი, „ვეითხანაწ“), და „შეიყვარე მოყვასი შენი, როგორც თავი შენი“ - თორის უმთავრესი კანონია“, და ასევე კვინტესენციაა მეცნიერება კაბალისა, ძირითადი არსია, რასაც კაბალა კაცობრიობას სთავაზობს.

ებრაელი ერის ვალდებულებაა - გაერთიანდეს იმისათვის, რომ მთელს ადამიანთა მოდგმას გადასცეს აბრაამის მეთოდი.

ბაალ სულამის, „ზოარ“-ზე კომენტარები „სულამ“-ის (სულიერი კიბე) ავტორის, აზრით, „სწორედ ებრაელი ერს აქისრია მისია შეისწავლოს თვითონ და შეასწავლოს სხვა ერებსაც, ხელი შეუწყოს მათ განვითარებას, მანამ არ შეძლებენ იტვი

რას ვპიტიხ ულობთ ამ კვირაში? რაბინის კუთხე

არიელ ლევინი

ს ა რ ი ე ლ ლ ე ვ ი ნ ი

და როგორც სხელი ითხოვს საყვეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის ილუპება, ასევე სულს სჭირდება საზრდო. სულის საზრდო კი - ის მიცევა (მცნებები), რომელთაც ასრულებს აღამიანი. მაგრამ თუ აღამიანი, ღმ-მა არა ქნას, ავაზაკია, მაშინ მისი სული მკვდარია. თუმცა ეს შეიძლება ჩვენთვის შეუმჩნეველია, რადგან სული უხილავია. ამიგომ აღამიანი შეიძლება იყოს თითქოსდა ცოცხალი, მაგრამ თუ ის ავაზაკია, მკვდრად იწოდება. მან მოლა საკუთარი სული, არ ასაზრდოა. მეორე მხრივ, წმინდანი ფიზიკური სხეულის სიველილის შემდეგაც ცოცხლობს, რადგან მისი სული ცოცხალია. ამიგომაც ჰქვია ჩვენს თორის თავს „სარას სიცოცხლე“ და არა „სარას გარდაცვალება“, რადგანაც მთელი მისი სიცოცხლე ეძღვნებოდა გამჩენის სამსახურს და კეთილ საქმეებს.

იცხავის რიკაზე ლაქორწინების შემდეგ ჩვენი ღილი მამების სახლში ბრუნდება შეხინა (გამჩენის თანადსწრება), რადგანაც რიკაც - იცხავის მეუღლეც უღიღესი წმინდანია. შეხინა კი ებრაულ ოჯახში

იგრძნობა ებრაელი ქალების დამსახურებით.

თორის ამ თავის ბოლოში მოთხრობილია კეთილი სიბერით 175 წლის აბრაჰამის გარდაცვალება. თორის უღიღესი კომენტატორი - რაში ამბობს, რომ გამჩენმა აბრაჰამს არგუნა 180 წლის სიცოცხლე, მაგრამ 5 წლით შეუმცირა იგი, იმისათვის, რომ მას არ ეხილა შვილიშვილის - ესავის გაავაზაკება. კეთილი სიბერე ხომ იმას ნიშნავს, როცა მთელი ოჯახი მოგყვება თორის გზაზე. ერთხელ ჩემმა ერთმა ნაცნობმა მოხუცმა ბრძენმა ებრაელმა მითხრა: „ჩემი შვილები ჩემზე რელიგიურები არიან. და ეს ძალიან კარგია“. - რატომ? - ვკითხე მას. - „ეს გაცილებით უკეთესია იმაზე, ვიდრე ის, რომ ისინი ნაყლებად რელიგიურები იქნებოდნენ“.

უესურვებ ყველა მითხველს ჯანმრთელობას, ღილ ბელნიერებას, წარმატებებს, ყოველივე სიკეთეს და ასევე იმას, რომ ჩვენი შვილები და შვილიშვილები ჩვენზე უკეთესები იყვნენ და მისდონ ჩვენი წმინდა თორის გზას.

რეპატრიაცია ციფრებში

ისრაელის აბსორბციის სამინისტრომ გამოაქვეყნა ინფორმაცია იმის თაობაზე, 2014 წლის იანვრიდან აგვისტომდე, რომელი ქვეყნიდან რამდენი აღამიანი ჩავიდა ისრაელში. ყველაზე მეტი რეპატრიანტი ისრაელში უკრაინიდან ჩავიდა - 3252, ესტონეთიდან ისრაელში ჩავიდა ერთი აღამიანი, არც ერთი არ ჩასულა ტაჯიკეთიდან, ინფორმაცია ასე გამოიყურება:

სახელმწიფო	რეპატრიანტთა რაოდენობა 2014 წ იანვრიდან აგვისტომდე	2013 წლის იანვრიდან აგვისტომდე
აზერბაიჯანი	64	100
სომხეთი	4	21
ბელარუსი	223	204
საქართველო	122	105
ყაზახეთი	90	96
ყირგიზეთი	17	20
ლიტვა	4	33
ლატვია	18	23
მოლდოვა	132	119
რუსეთი	2632	2383
უზბეკეთი	129	175
უკრაინა	3252	1270
ტაჯიკეთი	-	3
თურქმენეთი	2	22
ესტონეთი	1	3
სულ	6750	4577

ქართულ-გაბაშვილი ურთიერთობისა და ვიქტორიის საფუძვლიანი კონსერვაცია კუთხისში (სამუშაო პროგრამა)

ქუთაისში მნიშვნელოვანი, საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმი ჩატარდა. მასში მონაწილეობდნენ საქართველოს, ისრაელის, გერმანიის, ერაყის და სხვ. ქვეყნების წარმომადგენლები. კონფერენციის სრულად გაშუქებისთვის მიზანშეწონილად მისი პროგრამის დაბეჭდვა ვცანით.

25 ოქტომბერი, 13.30 - 17.00 - პლენარული სხდომა

თავმჯდომარეები: ტარიელ ფუტყარაძე, რიტა ნაქაძე

ავთანდილ ნიკოლეიშვილი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ქართველ ებრაელთა ჟურნალისტიკურ-პუბლიცისტიკური მოღვაწეობის საწყისი ქრონოლოგიური მიჯნა

გურამ ბათიაშვილი - მწერალი. გერცელ ბაზოვი ქართულ თეატრში.

რეუვენ ენოხი (რუბენ ენუქაშვილი) /ისრაელი, არიელის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ მინანერები ნათან ელიაშვილის წიგნის ფურცლებზე

ნომადი ბართაია /ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ირანის ისლამური რესპუბლიკის მიდგომა თავის სახელმწიფო ენისადმი

დიანა შლუხთმანი /გერმანიის აკადემიური გაცვლის სამსახური, ფილოლოგიის დოქტორი/ აქტუალური გერმანულენოვანი ლიტერატურა: ებრაული წარმომობის გერმანული ავტორები

ნები გუმუში /თურქეთი, რიზეს სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/1577 წლის ოსმალეთის სულთანის ბრძანება იერუსალიმში არსებული სადავო ეკლესიის ქართველებისათვის გადაცემის შესახებ

მანანა ტაბიძე /საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ებრაელთა სამეტყველო მარკერები ქართულ მწერლობაში

როზეტა გუჯეჯანი /ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ სარიტუალო შესანიშნავთა ტრადიციული ნაირსახეობანი საქართველოში

რევაზ შეროზია /შოთა მესხიას სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, ფილოლოგიის დოქ-

ტორი/ ზოგი რელიგიური ტერმინისთვის ქართველურში

ილია ნაკაშიძე ბავშვთა თავისუფალი აღზრდის შესახებ

ლეილა ქველიძე /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ახალი ებრაული ლიტერატურის სათავეებთან

მერაბ კეზევაძე /ქუთაისის ცენტრალური არქივი, ისტორიის დოქტორი/ქუთაისში ებრაელთა დასახლების მთავარი ქუჩები მე-19 საუკუნეში

გია ხოფერია /აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ჯემალ აჯიაშვილის სონეტის ზოგიერთი თავისებურების შესახებ

ტარიელ ფუტყარაძე /საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი, პროფესორი/ საქართველოს ენობრივი პოლიტიკის დაგეგმვისათვის (2014 წლის საქართველოს პარლამენტის ბიუროს მიერ ინიცირებული კანონპროექტი „საქართველოს სახელმწიფო ენის შესახებ“)

16.30 - 17.00 - დისკუსია

17.00 - 18.00 - ექსკურსია: „ძველი ქუთაისი“

18.00 - ოფიციალური სადილი

26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - ქართველოლოგიის სექცია. ანტონ ლორთქიფანიძის სახელობის სამკითხველო დარბაზი

თავმჯდომარე: რუსუდან ზეპალაშვილი გერმონ ბენ-ორენი (ნიუაშვილი)/ისრაელი. პროფესორი/ ქართულენოვანი პოეტი, რომელიც არასოდეს ყოფილა საქართველოში

ლალი ურდულაშვილი /თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი, ფილოლოგიის დოქტორი/ბედის კონცეპტი ხალხურ წარმოდგენებსა და ქართულ პოეზიაში

ეთერ ინწკირველი /საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა, თსუ ლიტერატურის ინსტიტუტი, ფილოლოგიის დოქტორი/ სამოელის ფუნქციონირება ტრანსფორმაცია ზეპირსიტყვიერებასა და მწერლობაში

ნიკოლოზ ოთინაშვილი /გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ლარგვისის მონასტრის 1470 წლის ტიპიკონის ზოგიერთი ენობრივი თავისებურება

დალი ბეთხოშვილი /სამცხე-ჯავახეთის

სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ქეთევან ნამებულის მხატვრული სახე ალექსანდრე ყაზბეგის „ნამება ქეთევან დედოფლის“ მიხედვით

თამარ ახვლედიანი/აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ებრაული თემა აკაკი წერეთლის შემოქმედებაში

მარიამ კობერიძე /გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ფრონეს ხეობის ტოპონიმია 1715 წლის რუხის დავთარში

ნესტან კუტივაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ მეთაე კაცის კონცეფტი გურამ ბათიაშვილის რომან „მეთაე კაცში“

ლუკა დვალისვილი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ქართველ ებრაელთა თანამედროვეობის ასახვა გურამ ბათიაშვილის დრამატურგიაში

რუსუდან ზეპალაშვილი /ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ენის სამეცნიერო-სასწავლო ინსტიტუტი, პროფესორი/ უცნობი ნაშრომი ქუთაისელ ებრაელთა მეტყველების შესახებ

მაგდა ჭიქაძერიძე /საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის ქართული უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ ქართული ენა და ქართველობა საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დაწყებით საფეხურზე (I-VI კლასებში)

ნორა ნიკოლაძე-ლომსიანიძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ებრაული საკითხი ქართულ საისტორიო და სასულიერო მწერლობაში (ავთანდილ ნიკოლეიშვილის წიგნის ებრაული თემა „ქართულ მწერლობაში“ მიხედვით)

რუსუდან სალინაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ჯემალ აჯიაშვილის პოეტური თარგმანების ენისა და სტილის საკითხები

ეკა დადიანი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ფერთა აღმნიშვნელი ლექსიკა ტაოურში

26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - ბიბლიოთეკათმცოდნეობისა და კულტუროლოგიის სექცია

კატალოგიზაციის განყოფილება
თავმჯდომარე: ზურაბ თოდუა

მარიამ მარჯანიშვილი /ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი, ფილოლოგიის დოქტორი/დიდი ქართული საქმის მსახურნი

რუსუდან მიქაუტაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ქუთაისის განყოფილების საგანმანათლებლო საქმიანობა

გიორგი კილაძე /საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა/ სისტემის „საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა“ რეორგანიზაციის საკითხისათვის

რამაზ ხაჭაპურიძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასისტენტ-პროფესორი/ ქართული და ებრაული ეროვნული სამზარეულო

მანანა პაპავა /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა/ შანა არენდტი და მარგარეტ ფონ ტროტას ფილმი „მისმა აზროვნებამ შეცვალა მსოფლიო.“

ზურაბ თოდუა /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი/ გრაფიკის წვერზე შობილი გრაფიკული სიმფონია

26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - ისტორიისა და სამართალმცოდნეობის სექცია
დაკომპლექტება-დამუშავების განყოფილება
თავმჯდომარე: რუსუდან კაშია

შალვა წინუაშვილი /ისრაელი. პროფესორი/ დანიელ ხანანაშვილი – საქართველოს ებრაელთა მემკვიდრე

ოთარ გოგოლიშვილი /შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ებრაელთა დასახლების ისტორიიდან ბათუმში

ზაზა სუხიშვილი /საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ საკონცესიო ურთიერთობების სამართლებრივი მონესრიგება

სალომე ჭანტურიძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი/ ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში დაცული პირველწყაროები საქართველოს შესახებ

ოთარ ნიკოლეიშვილი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ „ებრაელთა ანტიფაშისტური კომიტეტის“ ისტორიიდან

ნონა დათუაშვილი /საქართველოს ტექნიკური

უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ პროკურორის მიერ ბრალის შეფასების ტექნიკა

გიორგი მელანაშვილი /საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ ფარმაცევტული პრეპარატებისა და სამკურნალო საშუალებათა ბრუნვასთან დაკავშირებული უკანონო სამეწარმეო საქმიანობის ზოგიერთის საკითხი

მიმოზა ყორჟოლიანი /ქუთაისი/რკინის საბრძოლო და სამეურნეო იარაღები ქუთაისის მუზეუმიდან.

ირმა გოგოლიძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ საერთაშორისო კონფლიქტები და რელიგიური ფუნდამენტალიზმი

ოთარ ხინიკაძე /ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება საქართველოში

კობა ჩხილაძე /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ საკანონმდებლო ხარვეზები და დაზარალებულის შეკვეცილი უფლებები საპროცესო შეთანხმებაში

რუსუდან კაშია /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ისტორიის დოქტორი/ ქართველ ებრაელთა წვლილი XVIII საუკუნის დასავლეთ საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკურ ცხოვრებაში

26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - აღმოსავლეთმცოდნეობის სექცია
ქართველოლოგიის განყოფილების სამკითხველო დარბაზი თავმჯდომარე: ლეილა ქველიძე

ჰაზიმ მოჰამედ ჰუსეინი /ერაყი, ბაღდადის უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ ნაზიმ ჰიქმეთის პოეზიის ერთი თავისებურების შესახებ

საიდ როზაჰანი /ირანი, საბზევარის ისლამური თავისუფალი უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ ირან-საქართველოს კულტურული და ლიტერატურული ურთიერთობების მნიშვნელობისათვის

ოლენა მაზუხოვა /უკრაინა, ტარას შევჩენკოს კიევის ნაციონალური უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ სიხარულისა და მწუხარების ემოციების მეტაფორული კონცეპტუალიზაცია თანამედროვე სპარსულ ენაში

მანდანა ალიმი /ირანი, აზადმაჰრის ისლამური თავისუფალი უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ირან-საქართველოს ენობრივი და კულტურული ურთიერთობებისათვის

საად მაჰდი ჯაფერი /ერაყის განათლების სამინისტრო, ფილოსოფიის დოქტორი/ ტრანსპორტის მნიშვნელობა და მისი ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური გავლენა

ნიდალ ჯამილი /ერაყი, ქუფას უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ სიონიზმის გავრცელება

ალი ჰუსეინ ჰასანი /ერაყი, ბაღდადის უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ ოლუზური მოდემის ხალხთა ანეგდოტები (თურქეთი, აზერბაიჯანი, ერაყის თურქმენები)

ნათელა დანგაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ სირიის კრიზისი – ქურთთა ავტონომიის წარმოქმნის საკითხი და თურქეთის საგარეო პოლიტიკის ორიენტირი

მურმან ქუთელია /ილიას უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ პატრიოტიზმი არაბ და ქართველ რომანტიკოსებთან

ლელა ავალიანი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ არაბული სამეცნიერო ტერმინოლოგიის ისტორიისათვის

ნათია სვინტრაძე /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ებრაელები ირანში

ვახტანგ თევდორაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ ჰიქმა ას-სამავალის პოეზიაში

დიანა მოსეშვილი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ არაბული ენის ისტორიული ლექსიკონის შექმნის პრინციპები

თამარ გასიტაშვილი /თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ „რუსუდანიანის“ სპარსული ნასესხობებიდან: „თასი ზარფუში“

სოფიო იმედაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასისტენტ პროფესორი/ „მანანა“ ლექსემა ულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონის მიხედვით

მანანა გვიშიანი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ რელიგიურ-ფილოსოფიური შეხედულებები ნაჯიფ მაჰფუზის პროზაში

ნათელა დანგაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ გენდერული საკითხი თანამედროვე ისრაელში

არონ კრიხელი „ნარსულის სურათები“

სერიით გაზეთ „მენორას“ ბიბლიოთეკა“ გამოვიდა არონ კრიხელის ვრცელი დოკუმენტური მოთხრობა „ნარსულის სურათები“.

ნაწარმოებში შთაბეჭდავადაა მოთხრობილი მეოცე საუკუნის პირველი მეოთხედის თბილისის ებრაელობის ცხოვრება, აქ შეხვდებით ქართველ ებრაელ მოღვაწეთა სახეებს, რომლებსაც ავტორი ცოცხლად გვიხატავს, ეს არის ჩინებული ლიტერატურული დოკუმენტი, ხსენებული ეპოქის თბილისის ებრაელობის ცხოვრების წესისა.

ნიგნს წინ უძღვის არონ კრიხელის შვილების წერილი. რომელშიც ისინი მამის ცხოვრების დეტალებზე უამბობენ მკითხველს, ხოლო პროფესორი მირიან შაორშაძე ნიგნის შესავალში წერს: „ბატონი არონის არქივი დიდხანს იყო მისი ბინის განჯინაში... სამოცდაათიან წლებში დაწყებულმა ალიამ კვლავ ტაბუ დაადო ებრაულ თემსატიკას. შემდეგ ემიგრაციაში წავიდნენ მისი ცოლი და შვილები და არქივი დაკარგულად ითვლებოდა. ამის შესახებ თვალცრემლიანი მესაუბრებოდნენ მისი შვილები.“

მაგრამ გამჩენმა ბოლომდე არ გასწირა თავისი გატანჯული შვილი: ისევ და-მშურმა სიყვარულმა სძლია შიშს. არონის არქივის ნაწილი შეუნახავს და საგულდაგულოდ გადაუმალა მის დას – ან განსვენებულ ქალბატონ სონია კრიხელს. სულ ახლახან ეს არქივი აღმოაჩინეს და არონის შვილებს გადასცეს ქალბატონ სონიას შთამომავლებმა.

არქივის ზედაპირული გადათვალიერება გვაძლევს უფლებას ვთქვათ, რომ ამით მათ ფასდაუდებელი სამსახური გაუწიეს შთამომავლობას“.

„დასაბამიდან მოაქჟამამდე“

ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობამ გამოსცა ისაკ (ირაკლი) კრიხელის „დასაბამიდან მოაქჟამამდე“ ნიგნი პირველი „სადა ხარ, ადამ?“ ნიგნის რედაქტორია ოთარ სეფიაშვილი, გამომცემის სპონსორები გახლავან ნიუ-იორკის ქართველ ებრაელთა სალოცავის გამგეობის პრეზიდენტი იოსებ პატარკაციშვილი, შემოქმედებითი გაერთიანება „თარბუთის“ პრეზიდენტი ილია იოსებაშვილი.

ვილი. გამოცემას მხარს უჭერენ ნიუ-იორკის ქართველ ებრაელთა თემის მთ. რაბი აბრაჰამ აშვილი (წინუაშვილი) და რაბი აპარონ ხენი (ხახიაშვილი).

ნიგნის წინათქმამში თსუ ისრაელის ცენტრის ხელმძღვანელი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი გურამ ლორთქიფანიძე წერს: „მრავალწლიანი განმორების შემდეგ ბატონ ისაკ (ირაკლი) კრიხელი უბრუნდება მშობლიურ გარემოს, სადაც თავისი ფესვები ეგულა. კიდევ ერთხელ დადასტურდა კარგად ცნობილი გარემოება: ქართველ ებრაელთა სალაპარაკო და სამწერლო ენად, ივრითთან ერთად ქართული რჩება. შემიძლია გულწრფელად განვაცხადო: ქართველი ინტელექტუალი მკითხველის სამსჯავროზე წარმოდგენილი ნიგნი თანამედროვე ქართულენოვანი იუდაიკის მარგალიტია. მას სიამოვნებით გაეცნობა არა მარტო ებრაული დიასპორა, არამედ ქართველობა...“

რუსეთი კვლავ პალესტინელს იცავს

წ ნოემბერს გამოქვეყნდა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციის დეპარტამენტის კომენტარი იმ დაძაბულობასთან დაკავშირებით, რამაც ბოლო ხანს იერუსალიმში იჩინა თავი.

„ამ ბოლო დღეებში აღმოსავლეთ იერუსალიმში შეინიშნება დაძაბულობის საშიში ესკალაცია: მას შემდეგ, რაც 29 ოქტომბერს პალესტინური რადიკალური დაჯგუფების ერთ-ერთი აქტივისტი თავს დაესხა ისრაელის მემარჯვენე ფრთის რაზმის ი.გლიკას, ისრაელის ხელისუფლებამ უპრეცედენტო ნაბიჯი გადადგა — დროებით გადაკეტა მთავარი ისლამური სინაგოგის — ალ აქსას მეჩეთის კომპლექსისაკენ მიმავალი გზა. მიუხედავად იმისა, რომ მოგვიანებით აკრძალვა შემსუბუქდა, ქალაქში სიტუაცია თანდათან იძაბება. გახშირდა შეტაკებები პალესტინელ მანიფესტანტებსა და ისრაელის უშიშროების ძალებს შორის. ამგვარი მდგომარეობის შექმნაში უკანასკნელ როლს როდი თამაშობს ისრაელის „მემერვენეთა ბანაკის მოღვაწეთა ცდები შეაღწიონ „ალ აქსას“ ტერიტორიაზე.“

ჩვენ გამოვდივართ იქიდან, რომ სამი რელიგიის წმინდა ქალაქში იერუსალიმის სტატუსი უნდა გადაწყდეს პალესტინა-ისრაელის სამშვიდობო მოლაპარაკების ფარგლებში მტკიცე საერთაშორისო სამართლებრივ საფუძველზე“.

დაგუჟნეპელი და	რეპისტირეპულია	რედაქტორი
გამომცემელი:	ქ. თაბილისის მთაწმინდის	გურამ ბათიაშვილი
გურამ ბათიაშვილი, კოტე აბაშიძე	რაიონის სასამართლო	ISSN 1987-8982 UAC 070 411.16 8-557
თბილისი, ლეონიძის 11^ბ,	მეპრ.	
ტელეფონები: 299.90.96, 277.20.57	რეპისტირეპიის № 4/1-921	9771987898003